

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Kik legyenek a kereskedelmi és iparkamara vezetői

A nagy kereskedő- és iparostömegek nem foglalkoznak olyan intenzíven a kereskedelmi és iparkamarai választásokkal, mint hogy kellene és amilyen érdeklődéssel a választást azok várják, akiket a pozíciók elfoglalása hevíti, akik a kamara tanácsába és a kamara élére akarnak kerülni. Pedig itt a kereskedelem és ipar rendkívül nagy érdekei rognak kockán, különösen helyi szempontból.

A nagyváradai kamara területén tudvaleg a kisebbségi kereskedők és iparosok annak túlnyomó többségben és így nem férőzzá kétség, hogy az ő akaratuk a döntő. De a kereskedő és iparososztály a kamarában valóban nem akar politikát csinálni és így meg van a hajlandóság benne, hogy passzív alapon vegyen részt a kamara tanácsában, vagyis lehetővé tegye, hogy a kamara tanácsa fele román és fele magyar tagokból álljon. Ilyen értelemben már hetek óta folyik a tanácskozás. Ezzel szemben emeltek a kereskedők és iparosok kifogást, hogy a kamara elnöke román legyen, mert hiszen itt kizárólag közgazdasági érdekképviselésekről van szó, amely normánynál, hatóságoknál sokkal eredményesebben tud eljárni, ha vezetője román, mint ha román. Mondjuk: e tekintetben a kereskedőknek és iparosoknak nincsenek spirációi, vagy ha vannak is, azokat ezidőzerint félreteszi.

De viszont áll az is, hogy csak úgy minden kívánság és fenntartás nélkül a kereskedő- és iparostársadalom sem a paritásba, sem a megválasztandó román tagok kijelölésébe, sem pedig az elnök személyének akceptálásába bele nem mehet.

Nem akarjuk most a kamara eddigi működését kritizálni, mert nem volt autonóm testület és így amit csinált, mindent jól csinált. A közvélemény nem szólhatott bele és így örvendenie kellett annak a mérsékelt produktivitásnak is, amit kapott tőle. De viszont a jövőben már az egész kereskedő- és iparosvilág nevében funkcionál a kamara és így jó előre garanciák kellene arra, hogy a kamara sem kereskedőellenes, sem iparosellenes tendenciát nem fog folytatni és feltétlenül biztosíték kell arra, hogy a kamara a kisebbségi kereskedők és iparosok ügyeinek is feltétlenül megvédelmezője lesz. Olyan urakat, akik magukat nem kötelezik arra, hogy a kisebbségi kereskedők és iparosok ellen törő irányzattal szembe nem szegülnek, akik nem kötelezik magukat, hogy a kisebbségi kereskedők és iparosok boldogulását is fogják szolgálni, semmi szín alatt sem tanácsagokká, sem kamarai elnökké, vagy más vezetőállásnak megválasztani nem lehet. Ha ez nem sikerül, ha ilyen reverzálást megfelelő formában a kereskedő- és iparos-szavazók nem kapnak, akkor a paritásos összeállításnak nincs értelme, akkor a kisebbségi közgazdasági körök válasszanak vezetőt a kamarába a saját kebelükkel és egészítse ki a kormány román tagokkal inkább kinevezés útján a kamarai tanácsot, de ne adjunk módot arra, hogy egy kisebbség-ellenes ka-

marai vezetőség később arra hivatkozzék, hogy ő az egész kamarai kerület bizalmából beszél, cselekszik és tör a kisebbségi kereskedelem és ipar ellen.

De mi nem hisszük, hogy azok a román urak, akik a kamara vezetésére törekcszenek, ne lennének hajlandók messzemenő konciáns magatartásra. Szerencsére meglehetősen erős versengés van a diszes kamarai pozíciók körül és így mód nyílik arra, hogy a kisebbségi ipar és kereskedelem odaszegődjék, ahol leginkább kap kézzelfogható biztosítékot kívánságai teljesítésére.

Nagy vonásokban körvonalazni fogjuk, melyek azok a követelések, amelyeket le kell szögezni általános és kisebbségi közgazdasági érdekből, mielőtt valakivel paktumot csinálnának.

A kereskedelmi és iparkamarának be kell töltenie feladatát elsősorban a kereskedelem és ipar megadóztatásának ellenőrzésénél. Kétségbeesztő az a passzivitás, amellyel a közgazdasági élet adóterhének kiszabását a közgazdasági érdekképviselések szemlélik. És itt közös az érdeke románoknak és nemrománoknak, mert a vállalatokra és különösen a részvénytársaságokra nehezedő adókiivetés egyformán kíméletlen mindnyájunkkal szemben. Az az inkvizitorikus tempó, amely ma a kereskedők és iparosok adókiivetésénél divik, tovább el nem tűrhető. Csak egy erőteljes és minden érdeken felülmúló kamara határozott fellépése viheti keresztül hogy a kereskedő és iparosvilágot ne tekintsék könyvhamisítónak és a cégek mérlegeit, ahogy azt a törvény előírja, mindaddig hiteleseknek fogadják el, míg annak ellenkezője be nem bizonyul. Az adókiivetés ne lehessen illegitim keresetforrás. Azok a férfiak, akik a kereskedelmet és ipart az összes adó fórumokon képviselik, — és akik meg is érdemlik a köszönetet — a legnagyobb energiával kizárólag az adófelek érdekeit védjék és bízzák a kincstár jogainak és érdekeinek képviselőjét a kincstár megbízottaira. Ezek csak vonásokban jelzik, hogy a kamarára milyen rendkívüli jelentős feladat vár az adózásnál.

A kamara elnöke és vezetősége csak olyan férfiakból kerülhet ki, akik minden elszántsággal helyreállítják a közszállítások szabályszerűségének uralkodását. És e tekintetben nem tagadjuk: elsősorban kisebbségi érdekekről is van szó. Hét esztendeje látjuk, hogy a közszállításokat nemzetiségi alapon kezelik és a kisebbségi kereskedők és iparosok százai esnek el keresetüktől — még pedig a közérdek rovására — mert a közszállításoknál is nacionalista jelszavak dominálnak. Minden közszállításra árlejtést kell kifizetni államnak, városnak, kamarának, községnek és annak kell elnyernie a munkát, aki a legolcsóbb. A mi adónkból tovább adományozni, vállalatokat almentetni és eltartani, a konkurrenciát kimenteni stb. megkímélni nem lehet. A román kereskedelem és ipar is azzal igyekezzék boldogulni, hogy jó és olcsó munkát produkáljon és ne számítson a nemzeti kedvezményekre. Vé-

get kell vetni annak az abuzusnak is, hogy közhatóságok ma lépten-nyomon élnek az árlejtési hirdetmények ama kikötésével, hogy a beérkezett ajánlatokra való tekintet nélkül, szabadon dönthetnek a szóbanforgó munkák kiadása felett. E téren nemcsak súlyos visszaélések történnek a közpénzek kárára, de a pályázó iparosokkal és kereskedőkkel valószínűleg sportszerűen újízik a költséges bábjátékot. Aki nem kötelezi magát, hogy a pályázatok rendszere terén a legéberebb elkötelezéssel állítja vissza a régi szokásokat és erkölcsöket, az nem lehet a kisebbségi közgazdasági tényezők szavazataival a kamarának sem elnöke, sem tanács-tagja.

A kamara jövőendő vezetőségének céltudatosan kell szembehelyezkedni minden olyan akcióval, amely a kereskedők és iparosok molesztálását jelenti. A kamara jövőendő vezetőségének egyik legkiemelkedőbb programja legyen a kereskedők és iparosok megszabadítása azoktól az elődséktől, amelyek ezt az osztályt pióca-módjára szívják. A kereskedelem és ipar illegitim terhe óriási, a zaklatás és zsarolás, amelyet elszívnek, mérték nélkül való. A kamarának irgalmatlan purifikálást kell megindítani. Minden panaszról, amely szípolozást, zsarolást, baksis-követelést ad elő, azonnal processzust kell csinálni és minden panasznak végére kell járni. Szűnjön meg az elkenés, a barátságos elintézés és eltussolás politikája. Olyan román elnökre és tanácsagokra van szükség, akik nem ijednek meg a maguk árnyékától, hanem megtorolják esetéről-esetre a kereskedő- és iparoselőkhöz hízó parazíták műveleteit és felszabadítják a kereskedővilágot az érvágások és pumpolások terrorja alól.

A kamarának a vámügyekkel intenzíven kell foglalkoznia és a helybeli vámhivatal és szállítási irodák felett minuciózus ellenőrzést kell gyakorolnia. A szállítási irodák és a vámolási eljárás költségei terén rendet kell teremteni, ebben az irtdatlan öserdőben végrehajtható út kell vágni.

Csakis olyan férfiakat választhatunk meg elnökek és tanácsagoknak, akik a városházán nemzeti jelszavakra, pártaskodásra, pártkötelekre való tekintet nélkül megvédelmezik a kereskedelem általános érdekeit és készek síkra szállani a kisebbségi kereskedők és iparosok egzisztenciális érdekei mellett is. A városi illetékek dolgairól már éppen eleget beszélünk ahhoz, hogy mindenki ártérte azt a hivatást, ami ezen a téren a kamarára vár. A városi munkák kiadása körül a kamarának szét kell néznie és az iparosok érdekeit hathatósan kell biztosítani. A kamara vezetőségének vállalnia kell azt a feladatot, hogy a kisebbségi kereskedők és iparosok egzisztenciáját a városi bérházakban megvédelmezzék. Nem lehet ad in finitum folytatni azt a rendszert, amely a városi bérházakban kisebbségi kereskedőknek és iparosoknak nem ad helyet, ha a réginek a szerződése lejár, hanem még a régit is kila-

zen. Mi nem ellenezzük egy percig sem a román kereskedők és iparosok boldogulásának elősegítését, de ebből a végtelenségig menő, a kisebbségi existenciának ruinálására vezető rendszer kivácsolni nem lehet. Elvégre minden városi bérház köztulajdon, azokat legalább is abban az arányban építették fel a magyar kereskedő és iparososztály pénzéből, amilyen arányban ők ezt a várost lakják és így őket ezekből a bérházakból extirpálni nem lehet. Ez nemcsak azoknak a kereskedőknek és iparosoknak az érdeke, akik a városi bérházakban laknak, hanem egyetemes érdek is, mert ha a városi bérházak lakói hontalanokká válnának, konkurrenciájukkal úgy felverik a többi üzletelhelyiségek bérét, amit azután elviselni nem lehet.

Ebben a pár fejezetben csak nagy vonásokban támasztottuk alá azt az igazságot, hogy a kereskedők és iparosok minden előfeltétel és követelmény nélkül a kamarai választások paritásos elrendezésébe bele nem mehetnek. A kamarában — ismételtük — nem kell politizálni és így a román közgazdasági világgal való megegyezésnek semmi politikai akadályai nincs. Itt csak kereskedelmi és ipari meritumok terén kell előzetesen biztosítani az érdekek beteljesülését.

A Kereskedelmi Csarnok elnöksége tudunkkal folytat már tárgyalást, sőt már listákat is állítottak össze. Kérjük és figyelmeztetjük a Csarnok vezetését, hogy legyen körültekintő és előrelátó, mert döntő momentumok okos gyümölcsötzetéséről van szó.

Arverési hirdetmény

A néhai gróf Széchenyi Miklós volt Oradea-marei rk. püspök hagyatékának leltározására kiküldött bizottság a f. évi szeptember 15-én és következő napokon mindenkor 9—13 órákor Oradea-Maren, a rk. püspöki palotában (Bulevardul Bucurestilor 2.) alírt közjegyző közbejöttje mellett megtartandó nyilvános árverésen a következő tárgyakat:

Kazetták, szobrok, órák, üveg- és bronz gyertyatartók, lámpák, Fayencek, Alt-Wien, Meissen stb. porcellánok, olajfestmények, aquarellek, grafikai művek, réz- és acélmetszetek, heliogravüre-ök, fényképek, ékszerek, keresztek, antik szekrények, berakások konzol- és íróasztal, két szalంగarnitúra, 1 sárga kocsi — eladja.

Kikiáltási ár: a leltárban feltüntetett becsár, melyen alul ezek a tárgyak el nem adatnak. Bővebb felvilágosítást nyújt alulírott közjegyző.

Oradea-Mare, 1925. augusztus 6.

Dr. Gheorghe Popa
notar public.

A fejfájás megrontotta minden életkedvedet!
Gyors és biztos segítség nyúlik ez ellen

Bayer Aspirin
tablettái.

ASPIRIN 0.5

Csak az eredeti csomagolás vásároljuk (6 vagy 20 tablettát tartalommal) a fehér-zöld-piros pecsétbetyeggel ellátva!

Két erdélyi urileány a halálba menekült a nyomor elől Budapesten

Budapest, augusztus 29. A Falk Miksa-utca 22. szám alatt lakott hónapok óta három nővér, a Régeny-család tagjai, akik Erdélyből költöztek Budapestre. A legidősebbik, Stefánia, tegnap, amikor hazatért, a lakást üresen találta. Egy ijeletet talált a kredencen. Izgatottan tott fel.

Drága Stefikém!

Nem bírjuk tovább az életet. Ne haragudjál, amiért megváltunk tőle. Egy misét mondassál értünk. Csókoznak hugaid.

Régeny Stefánia, amikor lájdasalmas kabát-ságából magához tért, tűhöz-fához szaladgált, hugai nyomában, de eredmény nélkül. Csak annyit sikerült megtudnia, hogy Józsa és Mária hugai barátinójukkal, Kálmán Józsaival, aki Erdélyből repatriált fiatal asszony, együtt beszéltek meg végzetes elhatározásukat és együtt tűntek el.

A rendőrségre futott, ahol csodálkozással vették tudomásul, hogy a 24 és 21 éves lányok anyagi okok miatt szánták el magukat az öngyilkosságra. Különösen a fiatalabb, Mária feltűnő szépség, szabályos, vonzó arc és nagyszerű termet. Mint „eset” ritka a rendőrség annaleiseiben.

Az „anyagi okok” szürke keveset jelentő megjelölés — mint végzetes vörös vonal húzódik — az egy magyar urileány-ládnak, amely az összeomlás után Erdélyből Magyarországra megy, hogy pénzze tett tőkéjét szerencsétlen véletlenek zátonyai között elvesztse. A lányok édesapja jómódú bányahivatalnok, házai vannak. Napsugaras jövő elé tekint-hetnének a Régeny-lányok, ők a korzó szénei, az aranyifjúság lábuk elé rakja hódolatát. Emberei számítás szerint, magasrangú hivatalnok, vagy dusszagdag földbírtokos-ferjek mellett élnek majd a vidéki dzsentrik hol enyhe örömmel, hol apró dinom-dánomokkal fűszerezett életet.

Nem így történt. A szülők elhaltak, a kis városka román uralom alá került. A lányok pénzze teszik a földet, a házat és felkerülnek a magyar fővárosba új életet kezdeni.

A tőzsde iszonyatos forgatagával, nagy lehetőségeket ígérő forgatagával elkapja a lányok képzeletét, részvények árfohamait böngészik és egy év múlva szomorúan állapítják meg, hogy fuccs a kétszázmilliónak, amit az ingatlanokért kaptak, és vagyonuk romjain tejsarnokot bérelnek.

Nyár van, a környék lipótvárosi lakói nyaralnak, a kis tejsarnok haldoklik, amellel a gyámoltalan üzlethez nem értő vidéki lányok hi-teleznek és a kinlevések nem folytak be.

A fővárosi tejüzem az elszámolást kéri, másfélmillióval adósk maradnak, mire egyik napról a másikra felmondanak nekik. Nincs me-

nekvés, senki nem tud segíteni, a vidéki rokonokhoz nem fordulnak, mert a Régenyek nem nyújtják keresre kezüket...

A tejsarnok mögött egy méter széles és három méter hosszú oduban húzódtak meg a lányok. A szoba berendezése egy ágy, egy konyhaszekrény, két szék s köröskörül holmik, amit ket nem tudtak elrakni, egy sórtartó, egy kalap-ekatluya és néhány háztartási holmi...

Kisirt szemmel, magába roskadva, tévovetkintettel beszél Régeny Stefánia:

— Mit mondjak, nem is mondok semmi olyan borzalmas, ami történt, hogy nem is szabad beszélni. Az utolsó pénzünkön csináltuk tejsarnokot, járattunk voltunk, hitelezünk, mi tudtuk mi azt, hogy vannak emberek, akik nem fizetik meg az adósságukat. Mi igazán ügykezünk, hogy emberséggel élni tudjunk, nem lehetett, nem valók voltunk a küzdésre, több könyök kell ahhoz és több ridegség.

Gyorsan pergő szavakkal, miközben telcsukló sóhajlása megakasztja beszédét, meséli el hogyan vesztették el az életkedvüket a lányok. Társadalmi életet nem élhettek, mert nem volt pénz, este ha hazajöttek, csendesen beszélgettek a régi dolgokról.

Egy hét óta nagyobb változást vett észre hugain. Nem tervezgettek, összebújtak, „minőzött verebek az eresz alatt”, nővérik hiába bátorította őket, csak legyintettek és keserű mosolyogtak:

— Mit várhatunk még az élettől?

Mert a baj csőstől jött. A kisebbik lány vőlegénye két héttel az esküvő előtt meghalt. A nagyobbik lány vőlegénye autószerencsétlenség áldozata lett.

Végleg elkieserítette őket, hogy a tejüzem másfélmilliósi differencia miatt elbocsátotta őket. Állás után nem néztek, mert a jóismerős vezér igazgató urak B-listákra hivatkoztak s a kéresekre ugyancsak emerekekkel válaszoltak és rossz gazdasági helyzeire hivatkoztak. A hullámok összecsaplaktak fejük felett, segítséget nem várhattak.

Józsa és Margit a csunya élet helyett szép halált választottak.

Reisinger Arnold mechanikai üzem
Str. Alexandrii 48

Legjobb formái **QUERMÉKHOSK** dús választékban
ENGEL LAJOSNAI
Sas-passage, volt Enyveshat helyén

Selyemruha és ingezfűrés a legszebb kivitelben
Hajnal és Rózsa vászon és női divatruházában

Dorian Terrasse :: Dorian Filmszínház

9 órákor.

3, 5 és 7 órákor.

Ma, vasárnap
utoljára

A zöld kísértés

Ma, vasárnap
utoljára

Apacs dráma 6 felvonásban.

A főszerepben: **Betty Compson és Theodore Kosloff. — Ocean film!!**

Előzőleg egy **Dorian revü.**

Dorian Terrasse — Dorian filmszínház

9 órákor.

6 órákor.

Holnap, hétfőn premier:

ZAZA

Slágerfilm 6 nagy felv.-ban.

A főszerepben: **GLÓRIA SWANSON. — Dorian film!** — Előzőleg a legjobb Dorian revü.

Kedvezményes jegyek a 9 óras előadásokon nem érvényesek.

A miniszterelnök elutazott

Bukarestből jelentik: Tegnap a földmívelési miniszteriumban Tatarescu miniszter, Ciupanu és Crasnaru belügyi államtitkár, a mezőgazdasági kamarai választások folytán előállott bizottság tagjai foglalkoztak.

Bratianu Jonel miniszterelnök tegnap este az orient-expresszel Duca külügyminiszter és Agelescu miniszter kíséretében elutazott. Az útszélén megjelentek Vaitoiu és Tatarescu miniszterek, Nicolaeu rendőrprefektus és a liberális párt számos tagja. A miniszterelnök Irsabada utazott.

Párisból jelentik: Briand ma kihallgatáson vett részt Bratianu Vintila román pénzügyminiszter és Diamandi követet. Román pénzügyi körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a kihallgatásnak, mert biztosra veszik, hogy Bratianu Briand támogatását kérte Románia a külföldi kölcsöne érdekében.

Bukarest, augusztus 29. Constantinescu indor földmívelési miniszter egy újságírók előtt kijelentette, hogy Románia külföldi kölcsöne most bizonyosan meg lesz, csak a formai elfektualás van hátra. Bratianu dacára annak, hogy kijelentette, hogy csak, mint magánember azott külföldre, bizonyos, hogy a háborus káritések ügyében is interveniálni fog az illetékes fórumoknál.

A metőr leteszi a vinkelt...

A metőr az újság technikai parancsnoka. állítja össze az olomba öntött betűk hasábjait, a formát és képet az egész kiszédett anyagok és súlyos felelőssége tart mindaddig, amíg a lap a rotációs mamutsházába kerül. Eme fontos pozíciójában ő az összekötő tiszte a nyomda és a szerkesztőség között. Feinsilber Samu több mint harminc esztendeje áll a munka asztala mellett. Becsülettel, nagyszerű szak tudással, elismert ízléssel és mindamellett páratlan szélességgel. Még jubilálni sem akart soha a teletyves váradi polgárra gőmbőlödött főnyomdász, holott szép, nagy és érdemes mult áll hátamögött. Külföldet járt ember, dolgozott nagy pesti nyomdáknak és mindenütt csak megbecsülésben, elismerésben volt része. Huszonegy esztendeje pedig, hogy egyfolytában, megszakítás nélkül, töredéke, összeállította, a lappal egybeforrott nyomdai tényezője a Nagyváradnak Feinsilber Samu. Nekünk, a szerkesztőség tagjainak, akik éveken át, nap-nap után együtt dolgozunk vele, egészen turesán hat, amint így komoran leírjuk ezt az állampolgári és adóit hitező nevet. Huszonegy esztendőn át csak „kedves Samuja” és „Samu bácsija” volt a Nagyvárad redakciójának ma és visszamenőleg a multba is, amikor még egészen és olyan fiatal ember volt ez a derék Samu bácsi, amilyen fiatalossággal ma is kérkedni és évdni szeret...

Samunk, a metőr, jóbarátunk, munkástársunk volt huszonegy esztendőn át minden „lapon” — este hat óráig. Azért eddig, mert ez óráig még csak himen megy a lappal, és meghelelős szelcsend van a nyomda és szerkesztőség között. Hat órák után, a távirat-telefon, az utolsó órák eseményei ontják az anyagot és Samu a nyájas, mosolygós metőr ideges és mogorva emberre válik, aki bemozdja az ultimót és nem vesz át több kéziratot, mert „meglett” a lap és le kell zárni az újságot. Ilyenkor kezdődik aztán a nagy harc, a küzdelem sokszor egykét sorért Samu a metőr és a szerkesztőség között. De ez csak olyan megújuló hulliszaháború, azt a legújabbat mégis csak becsusztatja a lapba és a munka végén újból szent és jó a barátság — másnap este hatig.

Samu, a mi derék és kedves metőrünk, több mint harminc esztendő óta, nehé munka után leteszi a vinkelt (a nyomdászok szerkesztését, amelynek segítségével szed) és most csak Feinsilber Samu akar lenni. Kissé eláradt az idegeket öle nehé munkában és évtizedes működés után, minden igaz marasztalás dacára távozik jól és becsülettel betöltött helyéről. szakmájától, tőlünk, akivel ezentul — sajnos — csak olyan jóban kell lenni, mint este hat óra előtt. Mélysegesen tájáljuk Feinsilber ur, hogy ezentul csak mint polgári tekintélyt süvegezték és nem veszedkedhetjük ki magunkat kedvünkre — Samuval — a mi derék, régi metőrünk.

A legszebb paplanok Hajnal és Rózsa cégénél készülnek, nagyraktár, átalakításokat elfogadunk

Kisiklott a Simplon-expressz

Új vasuti szerencsétlenség Galac mellett öt halottal

Bukarestből jelentik: A CFR. vezérigazgatóság távirati jelentés alapján közli, hogy a Turnu-Severin és Craiova állomások közti vonalon butesti állomás mellett a 11. számú Simplon-expressz tegnap kisiklott. A vonat ellen minden valószínűség szerint merényletet követtek el, mert a vasuti sínnek ötven méter hosszúságban fel voltak szedve. A mozdony és a postakocsi lefutottak a sínéről, a többi kocsinak csak a kereke zökken le a sínről. A kisiklás óriási pánik követte. Az utasok kétségbeesetten ugráltak ki a kocsikból. Az utasok között volt Mardarescu hadügyminiszter is.

Eddigi jelentések nem számolnak be arról, hogy a kisiklásnak emberáldozata volt-e.

Ugyanakkor egy másik vasuti szerencsétlenségről számol be a CFR. vezérigazgatóság. Galac mellett egy vasuti hajtánykocsi 20 katonával igyekezett az állomás felé. A katonák ügylátszik nem vették észre a közelgő vonatot úgy, hogy a hajtánykocsi a robozó mozdony alá került. A mozdony szilánkokra verte a kis kocsit. Szerencsére a katonák egyrészen sikerült leugrani az utolsó pillanatban a hajtányról, de így is ötven halálos sebesülést szenvedtek.

Véres kommunista tüntetések Párisban

Párisból jelentik: A szociálisták marseillesi kongresszusával egyidőben a kommunisták is nagygyűlést tartottak és aktív propagandát hajtároztak el. A Humanité éles felhívásokban tüntetést a párisi munkásságot a szervezkedésre, ennek folytán a külvárosokban mindennaposok voltak a kommunista tüntetések. Tegnap este pedig a lengyel és bolgár követek felé nyomultak, abugolták és szidalmazták Caillaux, Herriotot, valamint a szociálista vezéreket, a járókelőket pedig inzultálták. A csapatoknak Calamus képviselő fia volt a vezére. A rendőrök gummitokkal akadályozták meg az előnyomulást, a kommunisták viszont botokkal és revolverekkel védekeztek. A nagy opera előtt

valóságos közelharc fejlődött ki és a kommunisták többször löttek a rendőrökre, akik gummitokkal oszlatták szét a tömeget. Két rendőrfelügyelő és egy rendőr súlyosan, harminc pedig könnyebben sebesült meg. A kommunisták közül is sokan megsebesültek. Százegyen ember vettek őrizetbe, köztük harminc külföldi, akik leginkább oroszok, spanyolok és németek. A Humanité mai számában további harcra biztatja a kommunistákat az éhező munkástömegekre való hivatkozással. A kormány el van tévelygve, hogy a legerélyesebb rendszabályokat lépteti életbe és a külföldi kommunistákat kiutasítja.

Miért lett öngyilkos Bihari Sándor

A budapesti »Reggel« nyomán a nagyváradi sajtó is foglalkozott a szerencsétlen véget ért Bihari Sándor öngyilkosságával. Bihari Sándor Váradról származott és a »Reggel« roszakaratu és felületes riportja avatta csupán álhírlapiróvá. Bihari Sándor gazdasági és szaklapokba dolgozott s legutóbb a »Külügy-Hadügy«. Szilágyi Lajos lapjának volt a szerkesztője. Öngyilkosságának az oka, amit a hatósági vizsgálat megállapította, korántsem áhírlapírói tevékenységből fakadt, hanem annak előidézésében kizárólag a gazdasági körülmények játszottak közre. A nehéz megélhetési viszonyok felforralták a négy gyermekes családapa idegeit, aki családját a rajongásig szerette. Bihari Sándornak volt egy eszedékes tartozása, nem tulságosan jelentékeny összeg, de elegendő ahhoz, hogy a mai pesti viszonyok közt gondot okozzon. Bihari attól félt, hogy hitelezője feljeleníti a rendőrségen és néhány nappal öngyilkossága előtt dultan beállította a főkapitányságra, hogy indítsanak ellene vizsgálatot. A rendőrség megállapította, hogy Bihari Sándor ellen egy elévült sajtóperen kívül, semmiféle eljárás sincs és az izgatott, zavart embert megnyugtatták és elküldötték.

Mégis ennek az adósságnak a nyomasztó tudata lehetett a jó családapa előtt az az oka, amely folyton foglalkoztatta, végül is azt eredményezte, hogy egy elborult pillanatában, ügyvédje lakása előtt, akit fel akart keresni, levette magát a harmadik emeletről.

Váratlan halála annyira megrázza feleségét, akinek Bihari Sándor második férje volt, első férje Kassa tisztí főorvosa jelenleg, hogy a sze-

rencsétlen, négy gyermekével magára maradt asszony a hír hallatára szintén öngyilkosságot akart elkövetni. Ebben azonban megakadályozták. A szomorú véget ért nagyváradi származású fiatalembert szerdán hegyezték a rákoskeresztúri temetőben örök nyugalomra.

Iskolai értesítések

* Beiratások az áll. fiu polgári iskolába. Az állami fiu polgári iskolába (Calea Victoriei 100. sz.) a beiratások szeptember hó 1-én kezdődnek és tartanak szeptember 9-ig bezárólag minden nap délelőtt 10–12 óráig, kivéve az ünnepnapokat. A javítóvizsgálatok szeptember 10–13-ig tartanak meg. A magánvizsgák szeptember 15-16-ig. A tanév kezdetét vesz szeptember 26-án. Igazgatóság.

* A neológ izr. iskolában a beiratások szeptember 1., 2., 3. és 4-én lesznek, mindenkor d. e. 9–12-ig. Születési bizonyítvány bemutatandó. Szülők megjelenése feltétlenül szükséges. Aki tandíjmentességre tartanak igényt, kérvényeiket a beíráshoz hozzák magukkal. Igazgató.

* Beiratások az orth. izr. polgári és elemi iskolákba. A nagyváradi orth. izr. elemi fiu- és leányiskolákba az 1925–26. tanévre szóló beiratások szept. hó 2-án, 3-án és 4-én, a polgári fiu- és leányiskolák I. osztályaiba 6-án, a II. osztályaiba 7-én, a III. osztályaiba 8-án, a IV. osztályaiba 9-én, mindenkor d. e. 9–12-ig tartanak meg a fiuiskola helyiségében. Az évi tandíj első negyedére a beiratások alkalmával fizetendő be. A születési bizonyítvány bemutatása kötelező. Bizonyos formalitások elintézése céljából a családok megjelenése szükséges.

ATLANTIC és APOLLÓ

4, 6 és 9 1/4 órákor.

MOZGÓK

3, 5, 7 és 9 órákor.

SLÁGER!

Ma, vasárnap

SLÁGER!

HARRY PEEL a Veszélyes nyomokon

című hatalmas 6 hosszú felvonásos kalanddramában.

Ezt megelőzi a legújabb Pathé Journal.

éges. A polgári fiu- és leányiskola I. osztályaiba beiratkozni szándékozók a félévi iránt kellően felszerelt kérvényüket szept. 10-ig kötelesek benyújtani az iskola igazgatóságánál. A szükséges nyomtatvány díjtalanul kapható az iskola pedellusánál. A javító vizsgálatok írásbeli része 10-én reggel veszi kezdetét. A javító vizsgálat iránti kérelmek szept. 3-ig nyújthatók be. Félévi vizsgálatok csak az esetben tartatnak, ha a jelentkezők a törvényes létszámot túlhaladják. Igazgató.

Az újjavárosi r. kath. fiu- és az Immaculata intézeti leányiskolában szept. 1, 2, 3, 4 és 5-én lesznek a beiratások. Felhívjuk azokat a szülőket, akik gyermekeiket ezekbe az iskolákba akarják járattatni, hogy tanköteles gyermekeiket a jelzett napok valamelyikén d. e. 8-11-ig, d. u. 3-5-ig okvetlenül személyesen irassák be. Az első osztályba csak a 7 éves gyermekek vehetők fel. Veni Sancte szept. 8-án. Igazgatóság.

MOZI

— Harry Peel tegnap, szombaton, mutatta be legújabb darabjában, a „Veszélyes nyomokon” című hatalmas 6 felvonásos kalanddrámában legújabb kalandjait, a tőle

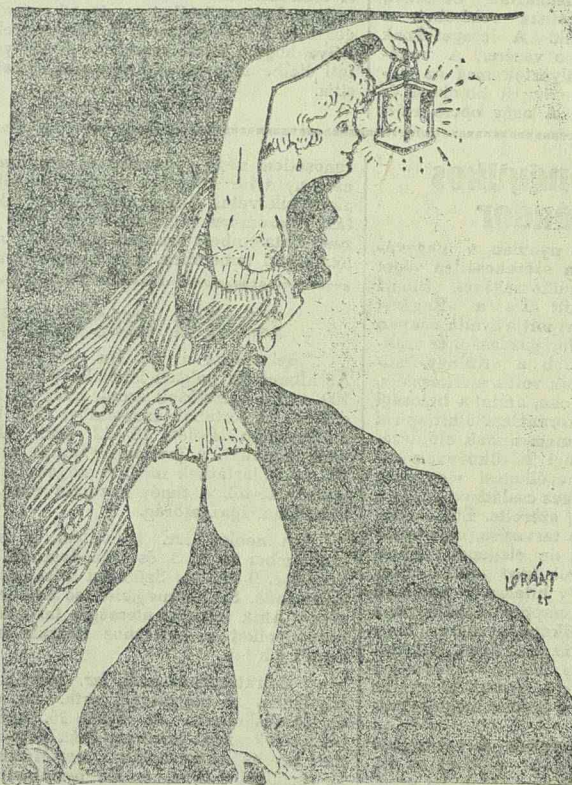
megszokott vakmerőséggel. Harry Peel feltétlenül a legkedveltebb moziszínészek között áll, akit nemcsak rendezői hivatottságánál, hanem szerepének kitűnő megjátszásánál és férfias szépségénél fogva is a közönség visszavonhatatlanul a szívébe zárt. Ehhez hozzájárult az is, hogy darabjaiban mindenkor a nők, a gyermekek, tehát a gyengébbek védelmezője.

— A Dorian-filmszínházban ma, vasárnap utoljára látható a „Zöld kísértés” című hatalmas dráma, amely Páris apacsvilágában játszódik le. Betty Compson és Theodore Kosloff alakítják a 6 nagy felvonásból álló film főszerepét, melyet egy legújabb Dorianrevü előz meg. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Holnap, hétfőn kerül bemutatásra a „Zaza” című Dorian-sláger-film, melynek főszerepét a legnépszerűbb filmszínésznő, Glória Swanson egy kokett, elkényeztetett és szeszélyes párisi színésznőt játszik ebben a filmben, aki egyszer csak beleszeret egy emberbe és ez a mély szerelem egészen megváltoztatja. A hatalmas filmben Glória Swanson sok kedves és mulatságos jelenetet játszik meg; a közönség

elejétől végig elvezi a filmet. Az előadás 6 és 9 órakor kezdődnek. Kedvezményes jegyek csak a délutáni előadásokra érvényesek.

— Percel Sári. Még élénken emlékezünk ennek a fiatal művésznőnek tavalyi vendégszereplésére. Már akkor beígázták, hogy ő Terpsichore felavatott papnője. Filmtal, bájos, izig-vérig művésznő, ki klasszikus táncával ma már Európa metropolisainak műértő közönségét hódítja meg, európai körútjában a legszebb sikereket aratta mindenhonnan. Mint halljuk, Percel Sári a jövő héten újra városunkba jön, az Atlantic nyárimozgókkelmes nyári helyiségében fog fellépni, hogy művészi táncával a tavalyi szép emlékeket, amelyek személyéhez fűződnek, felevenítse. Kultúreseményt jelent ez a vendégszereplés Várad részére, amely feltétlenül megérdemli, hogy a közönség legszebb rétegeiben is a legmélyebb érdeklődést váltsa ki.

Preci- zios fogaskerék gyártás Str. Alexandruvi 48

Csak úgy megtaláltam !!

az igazán szolid, megbízható céget, hol minden divatos ruházati cikket teljes bizalommal a legolcsóbban lehet állandóan beszerezni.

∴ Boldog vagyok, hogy ráakadtam ∴

KOVÁCS Testvérek NAGYÁRUHÁZÁRA SAS-PASSAGE

Itt aztán a világon minden textil, se-lyem, szövet, szőnyeg és mosó árut csodás olcsó árakban árúsítanak, amit a következő árak igazolnak:

	Lei		Lei		Lei
Jó mosó tennis-flanel 1 méter	33	Szép kabáttra való szövet. 1 méter	225	Elegáns jemper kelme 1 méter	290
Jó mosó ing-flanel 1 méter	38	Divatselyem marocaine 1 méter	290	Elegáns krém posztó 1 méter	450
Jó mosó divat barchend 1 méter	68	Divat selyem cristalin 1 méter	310	Kitűnő minőségű vászón 1 méter	45
Szép ruhára való szövetek 1 méter	85	Divat mintás marocain 1 méter	375	Kitűnő minőségű chiffon 1 méter	42
Szép kosztümre való szövetek 1 méter	175	Elegáns jemper-trico 1 méter	410	Kitűnő minőségű zephier 1 méter	47

KOVÁCS TESTVÉREK nagyáruháza Sas-passage

TELEFON 5-59

Az ország legnagyobb és legolcsóbb divatáruháza.

TELEFON 5-93

nagyképűsködés vádjának teszi ki magát. Túl közel élünk itt egymás s a közönség szeme előtt. Minden író, mint bíráló, önmagában ad támadófelületet másoknak s ez a tény szinte kizárja, hogy akár az elbírált, akár a közönség komolyan vegye. Az »unser einer« nem illetékes munkáink megítélésére. Író lehetőleg ne bíráljon író, színházi belső ember színpadi teljesítményt, festő a kiállításbeli szomszédját, mert nem hiszik róla, hogy elfogulatlan is lehet.

Lássuk most már: hogyan állunk a tanár bírálók kétségkívül legértékesebb csoportjával? Itt a személyi függetlenség elő feltételei többnyire föllelhetők. Megvannak a magasabb szempontok, az oktatni, megkülönböztetni tudás és akarás hajlamai is, de sajna: a lelki merevség is. A mellényzebben ott a mérőszék: az ősidőtől hagyományos »zollatok«... És a dogmatikus iskolaszabályok megfőllebbezhetetlen kaptafái... S ha még csak ennyi volna!... Am ott hemzseg ráadásul egy sereg csallhatatlan erkölcsi és világnézleti elv is, melyek egyenként és kritikusonként a végtelenségig permutálódnak. A bírálóknak ez a rendje gyakran esik abba a hibába, hogy nem kizárólag művészi szempontból, hanem saját speciális világlátásuk szerint értékeli az eléje adott munkákat. Más szóval: nem tudnak vagy nem akarnak az író felfogásbeli adottságába helyezkedve ítélni, hanem az önmaguk világnézleti és erkölcsi elveit keresik rajta. Innen származik az a ferdesség, hogy bírálatukból sok esetben nem az látszik: vajon a megítélt mű esztétikai és formai szempontból helytálló-e, hanem hogy osztja-e a kritikus az író erkölcsi és társadalmi nézetét, vagy sem. A mentalitások vitája során azután gyakran az a fonák dolog áll elő, hogy a megbírált mű a kritika háttérében úgyszólván teljesen ismeretlen marad, mert a nagy világnézeti csatazajban nem télt idő arra, hogy a purifikátor, a hitterítő vagy szociál-apostol a munkát mint műalkotást is mérlegelje. Olykor még politikai állásfoglalások is szőnyegre kerülnek a bírálati megvitatások kapcsán, ami már valóban a legnagyobb képtelenség. Az író egyedül a saját lelki adottságaiból merít, amikor termel, a kritikusnál pedig elsődrendű követelmény, hogy önmagától elvonatkozva és az író nézőszögébe helyezkedve figyelje és kövesse a munkát. Világfelfogásbeli harcoknak író és bíráló közt helyük nincs. Kész adottságokkal és csakis művészi szempontokból szabad ítélni. Apok-

diktikus szabályokat a bíráló ne állítson föl soha.

Legveszedelmesebb válfaja bírálóinknak az irodalmi Sonntagsreuter-had. Ez a típus a sajtótermékek elszaporodása folytán kapott levegőhöz és néhány szerkesztő jóvoltából, vagy hanyagságából kifolyólag jutott olyan szerephez, melyre különben se irodalmi izlése, sem általános műveltsége sem bármi más lelki kelléke nem predesztinálja. Ez a faj az erdélyi irodalom igazi elődjé, legfőbb veszedelmé, a személyeskedő harcok megindítója, az irodalmi konkolyhíntó. Egyéni rokonszenvének élmélygő dicsekvésében, ellenszenvének pedig durva és lelkiismeretlen támadásokban szokta tanujelét adni. A papiros sokat elbírt, a nyomdafesték türelmes. A kettő egymásra levele aztán sajnálatos pusztítást végez olykor, tehetséges és érzékeny lelkű tollforgatók közt, akik a brutális támadásokra kedvüket és önbizalmukat vesztik. Sorainkból kiállt, nem egy értékes íróttól elvesztését panaszkodhatnánk föl itt, név szerint, de kerülni akarom a sebek kimélyítését. Céлом anélkül is csupán annyi, hogy felhívjam a figyelmet azokra a hibákra, melyeken — kellő ráebredés és jóindulat mellett — még nem késő segíteni. (Folytatom).

Új nagyváradai és biharmegyei cégek

A nagyváradai törvényszék céghivatala a következő új cégeket jegyezte be a nyilván-
tartásba:

Muntean és társai, kereskedelmi társaság. Tagjai: Munteanu Nicoalea, Munteanu Train Belis, Keleti József Kalota, Vadász testvérek-cég részéről Vadász József, Vadász Sándor és Vadász Gyula Nagyvárad. A cég épületefakere-
kedést folytat.

Balcan szállítási vállalat, Niszel Lőrinc, Niszel Mór és Faragó Zoltán.

Margittai villamos művek r. t. Alaptőke 1,000,000 lei, 2000 darab 500 lejes részvényben. Igazgatóság: Filip Joan, Vadász Jenő, Vámos Henrik, Mutiu Vladimir, Menn Adolf, dr Sugár Bertalan, dr Horváth Péter Margitta. Hírde-
téseit egy nagyváradai lapban teszi közzé.

Klein és Kálmán, tagjai: Kálmán Jenő és Klein Dezső kereskedelmi ügynökség.

Helium Balogh és Tsa villanyszerelési tár-

saság, tagjai Balogh Lajos és Popa Dimitrie villamos mű könyvvezetője, Banca Ciole di Beius r. t. Igazgatóság: dr Pop Cornél, dr Kilmer Béla, Böttger Gyula, Szöllösy István, Octavian Maiorescu. Creț Victor, Szabó Kálmán Papluc Mihály, dr Joan Nestor, dr Mande Victor, Kilner György, Pelloni Victor, Covo György. Alaptőke 2 millió lej 2000 darab rész-
vényben.

Traian, tenkei betéti társaság Bica L. és társai. Igazgatóság: Kovács Odón, Weinberger Sámuel, Kőteles Károly. Beltagok: Bica Lucia tőkés Uguris (Okros), Gazdasági bank Tenke Komornik Helén tőkés Uguris, Kotz Margit tőkés Tenke, Kovács Irén tőkés Tenke, Kőteles Károly, Adler Izidor tőkés, Uguris, Weinberger Sámuel Tenke, Valeria Radu tőkés. Nagyvárad, vagyonbetét 50,000 lej.

Liebermann Sámuel és társa, Weinstein Jenő borkereskedés.

Phönix halkonzerv Erich Müller. Raci Ernő zeneműkereskedés. Goldberger Boris fő-
üzlet Bukarestben. Friedmann József textil-
kereskedő. Torma Ivanovici utóda Luca P. Niculescu, prokurista: Stefan Tintescu. Porjes Giza illatszerekkereskedés nagyban. Farkas Hen-
rik szül. Perl Margit bodega. Sándor Ignác asztalos. Bleier Adolf nőkereskedés. Igiena Leitner Lajos orvosi- és kőtszerek raktára. Spi-
ral, Berger Mór cipőfűzőkereskedés. Kaul Licht-
mann terménykereskedő. Ziszovits Jenő fa-
kereskedő. Goldhammer Nándor likörgyár
Freifel Hermann textilereskedő. M. Joss-cég
képzőlete Komáromban, Löwenstein A. Frei-
berger kereskedelmi ügynökség.

Leitner Márton R.-T.-nél delainek, batistok,
pouplinok, zefírek mélyen leszállítva.

GÉPKONSTRUKCIÓK

és javítások, Strada Alexandri 48.
Törött géprészek garantált hegesztése

Darabos harisnyái legjobbak

* Vízum, utazási felvilágosítás és menetjegyek a Hegedűs Hirlapiródban.

* Budapestre utazik? Vízumot, menetjegyet, autót (Biharpüspökibe) a Hegedűs Hirlapiródban 458 telefonnal rendelje.

Új üzlet! Megnyílik szept. 1-én

Az egyre súlyosbodó gazdasági válságnak két réme nyugtalanítja a kisembereket minden pillanatát: a **ruházkodás** és az **élelmezés** problémájának megoldása. Mától fogva mindenkinek csak egy aggasztó gondja marad, mert

megoldottam a ruházkodás nagy problémáját

azzal, hogy lehetővé teszem mindenkinek, hogy anyagi erejéhez mérten **meg-
erősítés nélkül** szerezze be **újrendszerű** kedvezményes fizetési feltételű
és csakis gyári lerakatokkal összeköttetésben álló vállalatomnál szükségleteit.

Áruim szoliditását és fizetési rendszerem előnyeit a következő táblázat bizonyítja
(az árak méterenként lei-ben értendők)

	Készpénzért	3 óra	5 óra		Készpénzért	3 óra	5 óra
140 szétes pepita szövet	127.—	133.—	140.—	cca 100 vég vászon fehérneműre	42.—	45.—	48.—
Duplaszétes Damentuch	400.—	425.—	450.—	" 100 " " Rumburger	48.—	50.—	52.—
" gyapjuszövet	300.—	325.—	350.—	" 300 " " Kék rózsza, Sárga rózsza	70.—	72.—	75.—
Hímzett szövet gyönyörű színekben	127.—	133.—	140.—	" 100 " 8/4 Lepadóvászon	128.—	133.—	140.—
Férfi szövet	410.—	450.—	495.—	" 100 " Angéfir	48.—	50.—	52.—
Raglászövet double	510.—	535.—	560.—	" 100 " " l-a	95.—	100.—	105.—
" angol	900.—	945.—	1000.—	Selyem Zephir	185.—	190.—	200.—
Férfiszövet	650.—	680.—	725.—	Frottirkendő drb.-ként (nagy pariba, cca 5000 drb)	118.—	124.—	130.—

A fent felsorolt cikkeken kívül raktáron tartok prima **damasziókat**, kanavásznat, **paplan-
lepedővásznakat**, batist-sifonokat stb. stb.

Kérem a t. vevőközönséget, hogy áruim jóminőségéről — **vételkényszer nélkül** — személye-
sen meggyőződni kegyeskedjék.

Tisztelettel **Lukács Ferenc & Co.** Str. Alexandrii 2.
(v. Teleki-utca) 2.

Fiók-telepek: Nagyszalontán, Székelyhidon, Diószegen és Margittán.

Aki legtöbb lépést tesz a város érdekében

Napsütötte arcu, borotvált öreg ur baktat minnap két fával terhelt szekér után. Fehér farkója és ezüstös haja elárulják, hogy tiszteltemtől kora van, de jól konzervált a testi ereje, mert rendkívül meggy a kocsi után. A kocsi a városi és városi utcákról a vízvezetékre szállítják a hatalmas hasabokat, amelyeket gőzzivattyúk gépei észéhez használnak fel.

Beszédbe ereszkedünk a kiderül, hogy ez öreg Pálfi János színész volt. Nem szívesen nyilatkozik, hogy jutott a fás kocsi mögé.

— Mi, régi színészek, mikor letűntünk a deszkáról, visszavonultunk az ismeretlenségbe s nem lennünk meg sem a közönség, sem a jóbarátok ott, nehogy azt higgyék, hogy panaszkodni akarunk sorsunk miatt és segítséget kérünk. Tiborccal együtt: Tűz, szenved és halj meg.

Az öreg színészről azt hiszik, hogy pumpolni akar. Ez pedig téves. En senkitől se kért semmit s megélek. Még a színházba is a saját költsémen megyek, ha van pénzem, elviszem a feleségemet s a gyermekemet is, kiszurkolom a három gyereket. Hogy miért nem kérek jégért a színház? Olyan furcsán fanyalgya fogadják ott az öreg színészt.

Hogy jutottam a színházhoz? 1884-ben, mikor iskolámat elvégeztem, Brassóban Bényey társulatába állottam be. Innen Kolozsvárra kerültem és sikereim után Budapesten az Országos Ánító Otthon ifjúsági színpadát veztem és rendeztem, később gondnok is lettem az Otthonnak. Eljártam az országot, voltam Debrecenben, Szegeden, Aradon, Budán azután a székelyföldön vándoroltam s végül Nagyváradon a Royal orfeum rendezője lettem. Mikor ez megszűnt, a város alkalmaz a vízművekhez ellenőrként, hogy a drága fát nem hagyják-e el szállítás közben.

Mondhatom, hogy én tesszem a legtöbb lépést város érdekében. Naponta 48.986 lépés a vasúti áttelepről a vízvezetékig.

Több mint 3 éve csinálom ezt kis szünetekkel, ehát sok millió lépést tettem. Sajnos, hogy a napi-lyam kevés, feleségemmel összesen 416 lejt kapunk havonta, de megelégedettek vagyunk így is.

Negyven évig voltam színész együtt társadalm Gál Gyulával, Gécz Istvánnal, Nyilasi Mátyással, Boránd Gyulával, Foris Pistával, Pusztai Bélával, Blaha Lujzával, Pálmai Ilkával és még annyi sok elesekkel. En most járom az utat s itt is hasznos tagja vagyok a társadalomnak. Negyven évig a deszkán, most az országuton: ez is szerep, amelyet a sors, a nagy rendező, nekem osztott ki.

(Sz. d.)

Selejles harisnyák megérkeztek
minden színben Strada Rimanóczy-utca 4. szám
Ábrahám Artúr

Szörme ujdonságok és boák

megérkeztek mindenki olcsón szer-
vezheti be teli szörme szüségét

BODNAR szücsné. Sas-passage
új munkákat és alakításokat olcsón vállalkoz.

Böszörményiné és Róth Olga
kalapszalonyában Str. Vlahuța (Szt. János u.) 7.
Állandó nagy rakár külföldi modell kalapokból.
Általános gyorsan és jutányosan készülnek.

Két levél a házasságról és az elválásról

I. Levél.

Kedves Margit! Ismételtén átolvastam leveledet és őszintén veled érzek. Bármennyire sajnálom azonban a történetet, mégsem vagyok meglepve. Emlékezzél vissza, milyen örömele-
nül szemléltem évek óta, ezt az új generációt, a melynek nagy lelki nyomorúságáért mi va-
gyunk felelősek. Hányszor hiányoltam az egész-
séges, természetes érzületet leányainkban, a melyet mi egykor drága örökség gyanánt kap-
tunk. Hidd el Margitom, hogy szívesen elkerül-
ném a számonkérés keserű proceduráját, de nem tehetem, mert gondolataim feltalálnak és nem tudom őket elnyomni.

Azt írod, hogy Nedda leányod valófélen van és hogy ez barátnői körében már a tizedik eset; ami, a mai nehéz közgazdasági helyzetben, kétszeres baj és gond. Megjósoltam Margit! Már akkor, mikor még a kedves urad gyémán-
tokkal tele aggatótt téged és a »nurse« gyer-
mekeidnek naponta többször elmondta: »Mens sana in corpore sano«, ami szerinte magyarul azt jelentette, hogy csak reliefben sikkes kezét fogni! Igaz, az utóbbi évek földrengése össze-
viszta vetette a társadalom rétegeit és idegen arcokat láttunk felbukkanni. Az analfabéta Mecénás mindennapi jelenségé lett, tegnap még a pult mögött szolgált ki, de ma már prestigét akart. Törökvere hogy több legyen annál, a ki, az emberi természet gránitrétegei-
ben gyökeredzik. En ezt nem is vettem rossz néven tőle. De, Margitom, téged figyelmeztette-
lek leányod fejlődésére!... Mint eső után a gomba, mert ibolyához nem voltak hasonlít-
hatók, megjelent a dús tavaszban tegnapi-
mára a leányod, a leányok! Tegnap még váll-
veregetve mondtuk nekik: »fiacskám«, ma már borzalommal néztük őket; elállt a lélegzetünk ennyi asszonyiság láttára és remegve gondol-
tunk arra, mi lesz ebből, ha ez így folytatódik! Egész felvonulást megdöbbenést volt, vala-
mennyi, valamennyi kész, kiképzett démon, aki elvégzi a magáét. Pártjukon volt a hódító fiatal-
ság, arcuk tette hamva, a — himporról nem beszéve. Olyan volt az utca képe, mint a tömegnász, hol emberi formák tusakodnak. Mert ezek a leányok, a szülői ház materializ-
musából és kapitalizmusából kievickelve, min-
den langos álmot nélkül, mit régebben bakfis-
korszaknak neveztek, belevágytak a nyüzsgő áradatba, három-négyedre ütemben léptek s mint modern najadok — otthon felejtették az — alsósoknyájukat! Mikor téged k. Margitom mindezer figyelmeztettelek, azt mondtad »ugyan kérlek, ne légy már olyan ósdi; a férfiak sze-
retik ezt és többet ér nekik egy szem káviár, egy hatalmas tál tejbe-rizskásával. A szelid női típus megszűnt, a Gretchenek elszűntek a csalá-
mádé mellől« — ezt mondtad Margitom...

Ekkor kis leányodnak könyörögtem, hogy otthon, szobájában, hol minden színek, butor-
nak rá vonatkozó jelentősége van, a hol arca kisimul, lényé természetes és egyszerű lesz, keresse meg az élet tartalmát. Ott fogja össze a gondolatok, érzések finom szálait, igazi, türelmes, női munkával, egyívé fona, míg lélekre, szívre puhá kedves ornamens lesz belőle!

Mert idejében kell megtanulni a kevéssel beérni; meg kell tanulni a fantázia megfeka-
zését, hogy fejünk fölé ne nőjön, mert a való-
ság nem álom és millió dolog között, amelyet megtenni szeretnél, csak kevés azok száma, melyet megtehetsz. Mondtam neki, hogy a nő ne legyen ingerlő célzat, ne is legyen a férfi hamis mása, mert igazi nőiesség nélkül olyan, mint a tarka tollu madár — ének nélkül. A nő egyetlen fegyvere legyen a jóság, mert míg a férfi csak szeretni tud, ő maga a szeretet! Fáj-
dalma megszépíti, élte kelyhe szívétől nehéz, míg a férfi szavától — könnyű. Nézd kis leá-
nyom, ha japán függönyöm gyöngyfüzereit, csupán egy kis szellő lengeti, mintajá zavarossá válik — övd nőiességed gyöngyszálait te is — mert a legegyszerűbb is bajlóba ha elrejtjük, de a legszebb is rút, ha — vásárra visszük! A nő maradjon a családi tűzhely gondozója, abban a szent és áhítatos világban, hol nagyobbat kell leküzdeni mint előítéleteket, mást meghódítani mint országokat, mást felépíteni mint légvá-
rat! A nő álljon az örök élet forrásánál —

kia padhatatlan, anyaszeretetlen! Te kineveltél — és Nedda továbbra is Grieg zenéjére, shim-
myt táncolt! Most pedig itt a baj! Vége van a gazdagodásnak és a szellem-bélt hebeburgya-
ságból nem maradt meg más, mint az önfegy-
lem hiánya és egy külső díszes keret, belső
tartalom nélkül!

Keserűségem, aggódo szeretetem kifejezője,
s a gondolt napokban minden érzésével nálad
van — barátnőd Noémi

II. Levél.

Kedves Noémi! A megalázkodás egész-
ges érzületével olvastam őszinte soraidat. Te
ugy tündétsz fel engem, mint aki az utóbbi
évek szörnyűséges közepette emberekben, sor-
sokon ágazott és a cinikus és felelőtlen pa-
zárásban találta egyetlen örömet, azonkívül
pedig keményen korszol s leányom rossz
neveléséért! Édes Noémi, arról azonban meg-
feledek, hogy ez mennyi folytatás nélküli
kezdés, félreállítás, hallgatás, lemondás követ-
kezménye volt. Mindnyájunkon átvágtatott az
élet nehéz szekere és élesen kivett nyom-
ban tártá elénk, hogy egész boldogulástunk
tényezője a »véletlen«, hogy minden örömről,
levertségünk a sors kegyétől, vagy kegyetlen-
ségétől függ, hogy az élet nem kiszámítható,
mert minden képességünkkel, akaratunkkal,
tervszerű számításunkkal szembenáll a sors
szabadsága, mely lehetetlenné teszi célérésün-
ket. Ezért pihentünk meg a birkózásban, ezért
adtuk át magunkat a vakzerencsének, ezért
függesszítettük fel küzdelmünket és találtunk
élvezetet a szeszélyes eshetőségekben, mert
minden összezsugorodott reményünk, az apró
diadalok kedvezése volt. Mindez amit mon-
dok, lehet helytelen, a józan gondolkodás torz-
képe, az energia megtorpanása, de — igaz és
hü tükre egy súlyos gondokkal küzdő társ-
adalomnak, a melyben az egyéni értékek
nincsen szilárd alapja s amelynek morális és
gazdasági struktúrája szétesett. Bűn, hiba volt-e
tehát még kihasználni, a mennyire lehetett? Képzeletünk rendesen megbotlik, ha a jövőről
előleget kér, híd el én is keresve-kerestem a
szelid megoldást leányom élete számára, de a
mai ifjúság tavaszidejének pásztordílljé durva
kézzel rendre kiszagadták a közönséges mi-
nennapi élet és beborította a közöny álom-
szürke színeivel. Hogy lehetne ilyen háttérre
friss, ragyogó színekkel festeni? Ilyen nyi-
korgó társadalmi gépezettől a házasság har-
monikus egybeolvadását várni? Nem, ez lehe-
tetlen! Te, ami szép gyermekemlékeinkről írt-
ál, ahol a puritán erkölcs, jámbor egyszerű-
ség tanyázott, az enyém-tied kérdése nem bun-
totta meg az egységet — és a tűzhely me-
génél és világánál igazi boldog béke honolt.
Ma kedvesem, mindez más; ellenületes félőgás,
fokozott igények a nő magasabbrendűsége egy-
részt, rossz gazdasági helyzet, fokozott kenyér-
harc, szűk körlátok lakásban, asztalnál, jel-
lemben, etikában, szívben, másrészt megte-
remtették a rossz házasságot, felszínre vetve,
egyelőre még megoldhatatlannak látszó pro-
blémáját. Tény, hogy minden országban statis-
tikailag kimutatható a válások növekedő szá-
mánya. A mi korunkban a nő szemet hunyt,
tűrt, félt, szegyenkezett a botránytól és inkább
végigszenvedett egy méltatlan életet, nem is
volt elég önállósága, tudása ahhoz, hogy egye-
dül is megállja helyét. Mennyi energia meny-
nyiség ment tönkre ebben a vértanuságban!
ha mégis voltak olyanok, kik ennek dacára,
lélekből növekedtek, úgy azokkal szemben
állított azokat, akik a házasság rabigájában
megsemmisültek, félbenmaradtak, elhervadtak
és megfagytak. A mai leány azonban már
igen jól tudja, hogy az élet legnagyobb törvé-
nye nincsen kótblába véve, de hus és vérbe!
A mai leány érzi és ezt az érzést őszintén
vallja, hogy az élet egyetlen igaz célja az
élet maga! Itt bennünket meg ferjhez adtak,
nem engedtek kísérő nélkül a szomszéd ut-
cába, csak fehér könyveket adtak kezünkbe,
ugy a mai leány maga válaszolja meg életár-
sát vagy pályáját, külföldi egyetemeken tanul és
mindent olvas, mert mindent meg is ért!...

A létért való küzdelem ma nagyobb erő-
feszítést igényel, mint valaha és a takaré-
ktűzhely egykor áldott melegenél, ma a bevé-
tel és kiadás elszámoló számaránya döntő, a
házasság lehetősége vagy jósága pedig szoro-
san összefügg a gazdasági állapottal. Hiábavaló
tehát az elcsépelet mondatát hangoztatni, hogy a

PACSAY urizabó Str. Sztaroverzky-u. 11. Előrendü uriruhákat készít

nő egyedüli hivatása a férjhezmenés. Millió nő nem is mehet férjhez, mert szegénysége kizárja ennek lehetőségét, ami korántsem jelenti azt, hogy gazdagsága egyedül elegendő ajánlás.

Mindezen felsorolt okoknál fogva nem avatkozom leányom ügyébe. A házasság olyan darázsészék, melyhez bántalom nélkül nyulni épp oly kitalástalan cselekedet, mint tuskobekorról édes fűgét szedni. A meglévőhöz való görcsös ragaszkodás, szerintem kis lelkék politikája, önámítás, hazug parádicsom, a lehetetlen kötelességteljesítés pedig jobbnak, okosabbnak állja útját. Minek rábeszéléssel megteremteni a nyomorúságos keletet vagy hármast. Az a nő, aki ösztinte, önértékes, dolgozó emberré lesz, az élet örök forrásánál megállva, önmaga lesz képes annak úde tisztaságára ügyelni és nőességét megvédeni, mert balga dolognak tudja majd azt, hogy a nap helyett a fagyban melegedjék! Gazdagabb lesz élete a múltal, egészségesebb a jelenlét és megővekedett önértékben mindig új erőt, új frissességet fog gyűjteni a jövő akaratában! Pandora szelencéjéből röpített-e széjjel az egész világot a tömötlen rossz nő tulajdon? Avagy elég volt ehhez az első férfi, Ádám ösünek egyetlen bordája? Mindegy, tény, hogy az ókorban először ismerték a *Maler Famulást* és még a legesenálisabb férfit — is anya szülte? Ezek után, kedves Noémi, benső melegséggel ölel, csókol

Margitod.

Az öltözködés művészete

Akár bevalljuk, akár nem, úgy megyünk a szabóhoz — mint egyesek a gyóntatóhoz — hogy tanácsot kérjük, miképen válasszuk meg ruháinkat, hogy az nemcsak egyéniségünkkel álljon harmóniában, de adja meg nekünk a jó érzés illúzióját, hogy ruhánkban frissebbnek, fiatalabbnak, mozgékonyabbnak érezzük magunkat. És az embernek nemcsak arra kell törekednie, hogy „comme il faut” legyen, de főképp arra is, hogy másoknak is tessenek. Valóban ma már állithatjuk, hogy jó és elegáns ruhák föllépésünknek biztonságát kölcsönözik. Egyesek azt állítják, hogy a ruha nem teszi az embert szebbé és nem tünteti fel tetőzetesebbnek. De az élet másra tanít bennünket, mert azt látjuk, hogy jó és lélekesen öltözködni tudó emberek sokkal hamarabb haladnak előre a foglalkoztatni el a társaságokban olyan pozíciókat, melyekről mások lemaradnak. S épp ez az oka, hogy a ruházatkodásról s nem mindég változó divatairól szóló írásainkat bár gyakran egyesek ironiával olvassák, de ami biztos, mindig a legprecízebben követik.

Most, hogy több mint egy évig tartó párisi tanulmányutamról hazatértem s hogy az „Académie française de compe de Paris” két szemeszterének elvégzése után a modern szabászatból az akadémiai diplomát elnyertem, itt-hon akarom az ott szerzett bő tapasztalatokat, a jól és elegánsan öltözködni akaró urak rendelkezésére bocsátani. A mai nappal édes apám, Weisz Elek Zsigmondnak több mint 35 éve fennálló, jó hírnevnek örvendő férfiszabó üzletébe beléptem s remélem, hogy az általam hozott új divatujdonságok a legújabb szabási technikával elkészített elegáns ruhák meg fogják nyerni az érdeklődő közönség b. tetszését. A magammal hozott eredeti divat-rajzok, újabb kreációk s eredeti őszi szövet-ujdonságok bármikor vételkötelezettség nélkül megtekinthetők.

Weisz Géza,

a Weisz E. Zsigmond cég heltája.
Rimanóczy-u. 1.
(Royal-kávéház mellett).

SUCHARD
KAKAO
FELÜLMULHATATLAN

Bródy Sándor: Rembrandt „Egy beleegség története”

Maga Bródy nevezte így el utolsó és legkedvesebb alkotását. S helyesen jegyzi meg kiadója a könyv utószavában, hogy nem egy, de két betegség történetét rögzíti le a könyv: a Rembrandt és a Bródyét.

Négy évszázad ékelődik közéjük, a két annyira más, annyira egy ember közé. Más kornak gyermekei, más ismeretekkel és erkölcsökkel: Az egyik fölött a holland egék felleget kergeti a sóterhes szellő, a másik fölött a végtelen alföld azürkék baldachinja ívelt. A hívős észak fia az egyik és dél forróvéri szülötte a másik. Ecsettel küzd Rembrandt, tollal dolgozik Bródy, de azért még két ember között nem volt annyi közös lelki vonás, érzés, hasonló bánat és rokonfájdalom, mint a divergens korok e két zabolátlan, rapszodikus gyermeke között.

Mindkettő művész, mindkettőnek élete az utolsó stáció felé siet, mert a „Rembrandt”-ban, a hatvanhárom éves Bródy zokogja el a hatvanhárom éves Rembrandt halálát, — a maga halálát! És századokon keresztül megérezte az író festő elődjének szomorú tépelődését, önkínzó álmait, hiszen a maga reménytelen álmaira, hányatott, rideg sorsára ismert. Mindketten végigfutották a népszerűség, a mámoros diadalok országtúját és jöllehet zsenijük nem halványodott el, sőt mélyebbé, tisztábbá és természetesebbé vált, látták maguktól elfordulni az egykor tömjénező emberek arcát és szép lassan elindultak a lenézetség, az öregedés, a mellőzés golgotháján.

Rembrandt minden évben megfestette az önarcképét és az évek telével egymás mellé állította a szaporodó képeket, hogy elgyönyörködjön, elkomorodjon, elcsüggedjen saját képmásain, amelyek nemcsak testét, de lelkét is visszaadták. Bródy Sándornak nem volt ilyen gyűjteménye, nem magáról kópiázta regényfigurát — nem élt bennük, kívülről mozgatta őket — s csak haláluk után a siralmas éveiben jutott eszébe a rembrandti eszme, hogy önmagát lefesse. És megfestette Rembrandtban önmagát.

Ennyit az íróról és a főhősről.

Most pedig nézzük a „történetet”.

Öszintén szólva, ez a szó távolról sem fedi a könyv lényegét, mert „Rembrandt” nem regény, nem tanulmány, nem esszé, (különben ezt maga Bródy is megállapítja előszavában), hanem valami kusza egymásra halmozódása a lázas vízióknak, meglátásoknak, az életnek.

Az egész könyvet a maga mozaikszerűségével egy régi falfestményhez lehetne hasonlítani, amelyek szép számban kerültek elő a pompeji-i ásatások alkalmával. A festő elemek különben is át-meg átszövik „Rembrandtot”. Bródy magával a nyelvvel is igyekszik kifejezésre juttatni, hogy ő most nem ír, ő most fest szaggatott, egyenlőtlen stílusa, verista meglátásai, zordon, szinte fiesztó képei, hasonlatai eredményesen szolgálják a célt.

Ahogy Rembrandt csillogó aranyárgái világot vetnek a lágy, sötétbarna tónusu képek szögleteibe, felhasználva mindazt a piktorális fogást, ami a fény és árnyék egybevetésével fokozza a művészi hatást, épp úgy játszik Bródy a szavakkal, amelyek néha sötét feketébe vonják írásait, néha visszatükrözik az őszi nap sápadt ragyogását.

A tartalom? Az öregedő Rembrandt reszkető kezekkel emeli le a fakult lepleket régi arcmásairól. Látja magát — a leyder molnáriút — fiatalnak, erősnek; majd röppenek az évek, jobbak az arcmások, de idősebbek. Negyven éves. Emlékszik. Úr volt nagy úr. Potentát a festőmesterek között, dögös és kemény. Nem alkuvó, büszkén a isteni szikrára, amelyet szívébe csókolt a múzsa s amit nem lehet megfizetni. „Nem festett diplomákat és politikuskokat...” (Rembrandt képei között hiába keresünk úgynevezett diszportrékat. Ellentétben a szintén amszterdami Rubensszel, akit éppen ezért ki nem állhatott.)

Szinte durva magánakélése (felesége nek, Saskiának elhunytá zárkózottá és emberkerülővé tette), elidegenítette tőle az embereket. Nem tömjéneznek neki, nem udvarolnak, nem dicsérnek — és nem dolgoztatnak. Csőtől jönnek az anyagi bajok, gondok. Eladja felesége sírját (Im megjelent az első szkeptikus!) egy gazdag polgárrasszonynak, aki feleségül szeretné magát vétetni a művésszel, de férj helyett, — csak sírhelyet kapott. Összetűz Titusz fiával, aki szemére hányja adósságait, festett életét, nemtörődömségét. Kihez menekül a mindenkitől üldözött ember, — a nőhöz. Számátalan családon keresztül jut el Heskiaig, Bonus Eirám amszterdami zsidó kirurgus leányáig. Bonus Heskia nem az egykor hírneves embert, nem a mindenkitől csodált művészt szerette Rembrandtban, hanem az embert. Az első nő Saskia van Ullenburg halála óta, aki nem a pénzéért, nem a nevéért, hanem önmagáért szerette. Heskia iránt érzett szerelme vonja a zsidók társaságába. Megszereti őket s azok is megbecsülik az önmagával meg hasonlított embert. Közöttük éli le életének utolsó éveit, harcolva a nyomorral, súlyosodó szembajával, önmagával. Nem sokáig bírja a küzdelmet, egy sápadt őszi napon, mialatt törődött, tanulásban megöszült, szegény zsidók imádkoznak körülötte, elköltözik e földi világból.

A zsidók kivitték Rembrandt van Rynt, a keresztényt a maguk temetőjébe és átadták a földnek, melyből vétették...

„Senki se tudta a nevét, összezsarodtak, összeveszték... Miglen a kisasszony (Heskia) előretört és ő kiáltotta bele a sírba: — Hájim, Hájim. El ne felejtse!”

(És amikor Bródy Sándort letették a földbe, neki sem tudták a nevét. Nem is kiáltották után. Neki nem adott a sors Heskiait.)

Rembrandt és Bródy, e nagy, költői lelkék egész életükben a halál mivoltát boncolgatták. Kutatták, figyelték, lassankint megbarátkoztak vele, megszerették, — de lenéztek.

A halál azonban bosszút állt, mert (lehet, hogy vétetlen, lehet hogy nem), a két zseni utolsó sóhajása feltétlenül meghódolás volt a Mors Imperator előtt.

— Félek a haláltól!

Biró Imre

BÖRGARNITURÁK

hencserek, madracok, rendelésre és készen is kaphatók

GIDALI MANÓ

kárpitos, Str. Ciorgariu (v. Uri-u.) 2.

Autogénheggesztési munkák

ne vigye kontáraknak, sem másodkézbe csináltatni, mert sokkal olcsóbban és jobban megkapja

Orlei és Fiedler

autogénheggesztő és fémparteipelnél, ahol minden fajta munkákat felelősség mellett végeznek, Str. Episcopul Radu (Sztaroveszky-utca) 9. szám alatt

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Bevonták

Nagyvárad vármólo-vállalat koncesszióját

ann igazgató szökésének újabb követ-
kezményei

erő és Friedmann szállítási vállalat
ának szökése, illetve visszaélései újabb
bonyodalmakat idéznek elő. Fried-
székfőtetésben állott az egyik postai
vámoló vállalat is és most a vissza-
dumát az összes vármólo vállalatokra

Nagyvárad vámfőnöke az elmúlt na-
vávratot kapott a bukaresti legfőbb
gátóságától, amely bevonja mind a két
vámológát elvámoló vállalatától, a «Ful-
alól, amelynek a tulajdonosa Tibil
n és Bogdán Misu irodájától ezt a
edőt.

az intézkedés annál nagyobb meglepe-
ített, mert mind a két koncesszionált
nak két éves szerződése van és ez a
és még nem jött le.

indokolatlan intézkedés ellen természet-
mind a két vármólo vállalat megelé-
péseket tett és megvann minden remé-
arra, hogy ügyük csakhamar tisztá-
g.

ig az igazgatóság ebben az ügyben vég-
nem dönt, a vámfőnök az «Ancora»
ot bízta meg a csomagvámolással. Ennek
ának a tulajdonosa Petritopol rokkant
gy.

Üzenet —

Várad zsidóságához

szóló diák kollégám néma üzenetét
Önöknek vezet, utunk, mert csak Önök
kik bennünket megértenek. Ma 150-en
ek erdélyiek Párisban, abban a városban,
a legnagyobb egyetemi város és mind-
adacára sem menzaja, sem diákothozna

ma az üzenet, mert a szív útjait keresi.
az üzenet, a messi robotos életből, mert
ros erdélyi diákjai sem nélkülöznek any-
int Páris erdélyi diákjai. Volt-e még
mi város, hol egy év alatti három kollé-
lett kikísérni utolsó utajkára — felejtke-
emlékü három barátot.

Quarter Latin szük kis diákszállóiban
hova nem hat el a Champs Elysée
a nagy Boulevard-ok zaja és Montmartre
lete — mert mi csak egy Párist ismer-
a munka, a tudomány és a nyomor Pá-

mikor az ő néma üzenetüket hozom,
len Önöknek mélyreható döbbenéssel
em állniok e különös embersorsok előtt
tetetlen Önöknek rá nem gondolniok
talatlanság munkájára.

Önöknek adniok kell, mert mert megértik
a üzenet. Önöknek adniok kell, mert
iskolaév, az ősz és tél nélkülözéseinek
tezer neme várokozik a Párisban élő Er-
diákjaira. És tudjuk, hogy Önök ezuttal
ajület adják megértésüknek azokkal a
akal szemben, akik biznak az Önök
alanszor tanusított áldozatkészségükben,
felve bizakodással várják, hogy Önök
gyíke le fogja róni azt a kötelességet,
el a társadalom jövő megváltásának
nak.

LEOPOLD GLÜCK
orvosnövendék.

Association des Etudiants Israelits de
— Section Transylvanienne megbízottja.

**Számos női bajnál a természé-
Ferenc József** keserűvív hasza-
a végtelen nagy megkönnyebbülést
z. A nőorvosi klinikák bizonyítvá-
tanusítják, hogy a Ferenc József
az egész világon a legjobb siker-
alkalmazták. Kapható gyógyszer-
tan, drogériákban és fűszerüzle-
ben.

A Feszty-képet nem adja át Magyarországnak a vagyonlikvidáló bizottság

Megirta tegnap a Nagyvárad, hogy a to-
mán vagyonlikvidáló bizottság Hodor Viktor dr.
közigazgatási vezérfelügyelő vezetésével Ma-
gyarországba, Berettyóújfaluba utazott, hogy ot-
tan, a bizottság magyar részével befejezze Bi-
harmegye vagyonának megosztására vonat-
kozó és hosszú idők óta folyó tárgyalásokat. A
megállapodásokra vonatkozólag román és ma-
gyar nyelvű jegyzőkönyvet vettek föl és ezt ro-
mán részről: Hodor Viktor, Tempelean Dezső,
dr Fildán Viktor, magyar részről pedig dr Csa-
táry Béla, dr Molnár Imre és Bölönyi István ir-
ták alá. Beszéltünk Hodor Viktor dr vezérfel-
ügyelővel, aki a megállapodásokra vonatkozólag
a következőket mondotta el:

— A likvidáló bizottság nehéz munkája Bi-
harmegyre vonatkozólag most befejeződött és
az ingóvagyonok megosztására vonatkozólag tel-
jes meggyezés jött létre. Ezeknek értékelésé-
nél a tizenötös szorzószámot fogadtuk el, a ki-
fizetés pedig — a végleges meggyezés után —
a mai papírleiben fog történni, az ingó és ingat-
lan vagyonra megállapított megosztási kulcs sze-
rint, amely szerint Romániára 60.3, Magyaror-
szágra pedig 39.7 százalék esik a megosztott va-
gyonból.

— Meggyezés történt — mondotta a ve-
zérfelügyelő — az ingó vagyon megbecsülésére, a
vámegyei alapokat és tartozásokat illetően és
a vármegyei utakra vonatkozólag. Ellenben nem
tudtunk megállapodni az ingatlan vagyon érté-
kelését illetően, mert a bizottság magyar tag-
jai tizszeresére becsülték felül a mi értékelé-
sünket. Hogy csak a legmarkánsabb számot em-
lítsük: a vármegyei székházat mi 4 millió 587.800
leire becsültük, míg a magyar bizottság tagjai 48
millió 973.662 leire becsülték ezt az objektumot.
Mi, ugyanis, a forgalmi értéket vettük, míg a
magyar urak a telek, az anyag és az építési
költség mai értékét vették. Továbbá nem tud-
tunk megállapodni a vármegyei kórház, az el-

megőgyintézet, az idetartozó telek és a belé-
nyesi kórházra vonatkozólag, mert a mi állás-
pontunk szerint ezek közegészségügyi intézmé-
nyek és a trianoni béke 191-ik paragrafusa alap-
ján ezek megosztás tárgyát nem képezhetik.

— De nem tudtunk megállapodni a várme-
gyei közgyűlési teremben volt Feszty-képre vo-
natkozólag sem. A kép tudvalevőleg Zsolt el-
jegyzését ábrázolja és a hatalmas történelmi
vászonon Biharmegye régi vezető urai korhű
kosztümökben úgyiszlólván kivétel nélkül szere-
pelnek.

— Miért akadtak meg a kép körül a tárgya-
lások? — kérdeztük.

— Mert a képet — mondotta Hodor vezér-
felügyelő — a magyar bizottsági tagok termé-
szetben kérték és annak átadására reilektáltak.
Mi azonban magunknak tartjuk meg a fest-
ményt és csak értéket összszegnek a kulcs sze-
rint megállapított hányadát vagyunk hajlandók
pénzben átadni.

— Mire értékelték ezt a képet? — kér-
deztük.

— Ott voltak a művészeti szakértők is, a
kiknek véleményük az volt, hogy ez Fesztynek
nem éppen reprezentáns munkája és a kép ér-
tékét illetően — közös meggyezésre — 150.000
leiben állapodtunk meg.

— Szóval a Feszty-kép itt marad?

— Mi legalább ezt szeretnők — jegyezte
meg a vezérfelügyelő.

— Mindazokra vonatkozólag, melyekre
megállapodás nem történt, hol a felebbezési ló-
rum? — kérdeztük.

— A vitás kérdések két tagból álló döntő-
bizottság elé kerülnek, melynek tagjai román
részről Varariu vezérfelügyelő, magyar részről
pedig dr Blaha Sándor helyettes államtitár. Ha
ez a bizottság sem tudna dönteni, úgy a végző
fórum a svájci belügyminiszter. Az itt hozott ha-
tározat ellen aztán nincs felebbezés.

Készülődések az Ipar- kamarai választásokra

A nagyvárad kereskedelmi kamara tizen-
egy kategóriában választ minden tag csak
abban a kategóriában szavazhat, amelynek
tagja s csak abból a kategóriából választhat.
A választási határidő tekintetében új rendelke-
zés történt. Eredetileg szeptember 20-án lett
volna a választás, amely nap a zsidó újév má-
sodnapja s ez ellen csak Kolozsváron tettek ki-
fogást, míg Nagyváradon a kitűzött határnap
ellen nem történt felszólalás. Előrelátható
azonban, hogy a kitűzött határnapra a 6500
választó (mert a választók közül több mint fe-
lének kell megjelenni) nem fog beérkezni
Nagyváradra s ez esetben új határnapot kell
kitűzni. Az első határnapon csak az esetben
lehetne választani, ha nem lenne csak egy lista.
Ekkor ugyanis a választást vezető törvényszéki
elnök a beadott listán levőket megválasztottak-
nak jelentené ki. Ha azonban több listát nyuj-
tanának be a választók, a választást új határ-
napon meg kell tartani.

Ezért a választás vezetősége az új határ-
napul szeptember 27-ét jelölte ki, amikorora
6500 szavazónak kell megjelenni s leszavazni.

A törvényszék elnöke már átvette a vá-
lasztási ügyek irányítását s hozzáérkeztek azok
felebbezései, akik kimaradtak az összeírásból.
A kolozsvári Sfatul meghívta dr Fried
Jánost, a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok
főtákarát, hogy a választásokat megelőző pak-
tumtárgyalásokon vegyen részt. Kolozsvárt
ugyanis partisos alapon kívánják lefolytatni a
választásokat, de olyképpen, hogy a kamara
tagjainak fele magyar és fele román legyen.

Nagyváradon kétféle irányzat van a ka-
marai választásra vonatkozólag. Az egyik azt
kívánja, hogy a kamara tagjainak teljes fele a
román, másik fele magyar választók közül ke-
rüljön ki, a másik irányzat megelégszik azzal,
ha a választott tagok fele lenne román s fele
magyar. Ugyanílyan partisos meggyezésre
hajlandók az ipartestület tagjai is.

Az elnökségre nem titok, két aspiráns van

eddig. Az egyik Barbu Romulusz, a kamara
mai elnöke, a Bihoreana vezérigazgatója, a
másik Negulescu Atanasiu képviselő, a városi
villamos vasut vezérigazgatója.

Minden hirdelési eszköz semmitmondó akkor, ha

BLEIER
(Gospassagere)

fehérmelű, harisnya és csipke áralt megtekint!

Bőrkabátok

legelegánssabbak és legolcsóbbak **Suchis** bőrruha-
készítőnél Strada Baross és Vitéz Mihály-tér sarok.

Ne csináljon adósságot!!

sokfelé, amikor minden ruházati,
háztartási, kelengyeféle, szőnyeg, és
egyéb textilárú szükségletét csak

**egy helyen, egy szám-
lára 20 heti vagy 5 havi**

részlet- fizetésre

vásárolhatja meg, a

HELLAS r.-t.

Avram Iansu (Kossuth-u.) 14. Telefon 960.

Teljes női kelengyékét a legolcsóbban és
legkedvezőbb részletfizetésre szállítunk.

Meghívásra dús választékú mintá gyűje-
ményünkkel mindenkit meglátogatunk. —

non illatszertár megnyitl Unirii (Szt László)-tér 1. Janky-cég mellett.

Lefőzte a keresztrenyvtényt a Nyalóka

Hetek óta minden nap megszólalt a szerkesztési telefon és a Nagyságos Asszony lehetőleg bájosabb hangját igénybe véve, megkérdezte mi az a négy betűből álló szó, ami egy ázsiai folyót jelent, de függőlegesen egy általánosan ismert nagy német író nevét is takarja.

— Hát maga csak tudja kedvesem, — trillázott ki egy kacagó hang a telefonból — na, mondja meg gyorsan, már csak ez az egy hiányzik.

A nagy melegben fülemhez tapadt a kagyló, mint egy pócca és nem tudtam levenni. Közben szegyelem bevallani, hogy csak egy ázsiai folyót ismerek, a Tigris, de arra se mernék megesküdni, hogy biztosan Ázsiában van-e. De ha ott is volna, hat betűből áll és nem négyből és sehogy sem tudok egy nagy német író nevét kihalászni a Tigrisből.

Onagysága keresztrenyvtényt fejtett, azzal töltötte minden szabad percét. A simmin, jaj ezer éve, hogy tul van, a bubifurza ötféle változatán is tul csett, a blüf, a majong is a mult zenéje már, mi érdekelje, mi hozza izgalomba egy nagyságos asszony idegrendszerét, ami annyi sok bajnak, fájdalomnak van kivéte ebbe a kényszerregezéses nyomorult világba.

Onagysága nem csak egyedül tisztelt meg bizalmával, jaj, voltak nagyon sokan. Ha a kiznő telefonálásból magamhoz tértem, kockás fekete lepedő táncolt a szemem előtt, négy betű vízszintesen egy imádott színészről volt, lefelé egy izletes kolbász-fajta, amelyet kizárólag Belgiumban gyártanak... Nincsen annyi sűrű csillag az égen, ahányszor én megátkoztam a keresztrenyvtény feltalálóját...

Egyszerre elmaradt minden keresztrenyvtény fejtés a Nagyságos Asszony részéről. Egy kicsit megijedtem, hogy a nagy fejtés közben talán súlyosabb komplikációk állottak volna be? Napokig nem mertem felhívni a 79020-at (ezt nem kell megfejtetni). Hiába, féltem, hogy megátkóztam neki a sok keresztrenyvtény.

Képzeldésem hála neked, ki öt betűből állsz és az egész világot uralod, tulzottak voltak, mert nem történt semmi különös baj. Tegnap láttam újból a Nagyságos Asszonyt, nincsen semmi baj, van már új szórakozása a nyalóka. De ehhez már nem kell telefon tanácsot kérni...

Igen a nyalóka, ma teljében hódít Nagyváradon. Letipört ez a fapálcikára tűzött savanyú cukor darab mindent. Még a keresztrenyvtényt is. Nincs Váradon ma olyan lány, asszony és fiatal ur, aki ne hódolna ennek a szájtágító, kellemetlen valaminek.

Nem akarom a nyalókat felfedezni, egy kicsit elkéstem munkámat a „nyalóka-géppel”, amelynek segítségével ezerszáma gyurják, öntik és fára spekelik a savanyucukrot.

Budapestről egy cukorgyár leküldte egyik legügyesebb munkását a „nyalóka-géppel”, amelynek segítségével ezerszáma gyurják, öntik és fára spekelik a savanyucukrot.

— Itt izzadok egész nap a gép mellett — mondja dühösen a fehérruhás cukrász, a nyalóka gyáros — de nem baj. Hadd egyék. Szívesen csinálok. Ha ez kell nekik. Nem is rossz ez.

— El tudom képzelni, milyen jól lehet elgondolkodni egy nyalókaival a számban — folytatta a cukrász. Az idő rohan, mi nem tudunk semmiről semmit, csak a kellemes savanyuságra gondolunk, amit a nyalóka ad.

Mindent megszejtit, kereszteséget elfelejtet a nyalóka. Ezt már tapasztalatból tudom. Pestén Ledererne minden nap kap egy nyalókat egészen a kivégzéséig. Ha örülsz a nyalóka a fársad, ha szomorú vagy elváltja a fogad és mindjárt nem gondolsz a nőre, aki hűtlenül elhagyott és még csak nem is gondolsz rá.

— Aprópó. Ismeri az új Kodelka nótát? Nincs összeügömben igaz a nyalókaival, de elmondom:

A Dunába úszik egy láda,
Benne van Kodelka lába,
Leszik Csepelg, mulatunk reggelig
Tillárom, tillárom huj, huj.

— Ha holnap eljön megint elmondok egy strófát. — Hogy nincs a nyalókanak kulturája és művészete? Ugyan ne legyen olyan elmaradott. Tudja mi kell egy nyalóka igazi élvezetéhez: intelligencia, kultúra, mert nem lehet ezt csak úgy majszolni, mint parasztyerek a csokoládét. Hát a sok jó pikáns vice, ami a nyalókaival jött az országra az kutya?

Nem vitatkozom vele, mert még azt fogja hinni, hogy én ellensége vagyok a nyalókanak. Isten őrizzen meg!

Elmegyek még a cukorka üzletbe, ahol megtudom, hogy naponta kétszáz darab nyalókat adnak el. Ugyanannyi átlag minden üzletben. Megjegyzem, hogy Nagyváradon hat nyolc cukorka üzlet van, ami számításba jöhet a nyalóka forgalmát illetően. Hála istennek jól megy.

Nemcsak nálunk van ez így. Szerzte a nagyvilágban diadalmasan jár szájról-szájra a nyalóka. A lavina elindult, ki tudja hol áll meg...

Egy idegen légióbéli nagyváradi katona fényképet küldött haza Marokkóból. Azon látható minden kétséget kizáróan, ha már a vad rülkebbel (Szedő ur, igen is jól olvasta el ne rontsa a poént) bizony már ők is nyalókáznak a torro sivatagban ágyu és gépfegyver tüzből is...

(b. gy)

* A református teológusok Tenkén. A Kolozsvárt tanuló bihari teológusok I. K. E. csoportja vasárnap tartotta Tenkén az idei missziós napot. Ez volt teológusaink harmadik állomása. Az egész község nagy szeretettel s várakozással fogadta az ifjakat, kik sorra látogatják a gyülekezeket s művészeti műsor keretében igyekeznek meggyőzni az emberiséget, hogy keresztényen eszmény, a legjobb ideál. A délelőtti istentiszteletre, melyet Szabó Lajos IV. éves teológus vezetett, nagyszámú gyűlék össze a hívek. Istentisztelet után vasárnapi iskolai tanítást végzett Bödi Mihály teológus. Délután 4 órakor kezdődött a tulajdonképpeni ünnepély, a vallásos est, mely alkalommal szüfölség megtelt a templom hívekkel. Igen sokan voltak jelen a fűrdővendégek közül is. Az ünnepély „Térj magadhoz, drága Sion!” kezdetű ének elnéklése vezette be, melynek hangjainál emelkedett lélekkel éreztük, hogy „van még nekünk Istenünk, ki atyánk, felkaroljon. Megnyitó imádságot mondott D. Kiss Lajos teológus. Az ünnepség tulajdonképpeni megnyitóját Szabó Lajos IV. éves teológus mondotta, ki vázolta az I. K. E. céljait, ismertette a munka fontosságát s kérte az egek urát, engedje, hogy az ige boldog hallgatói és megtartói lehessenek mindnyájan. Utána egy helybeli kis iskolás leányka szavalt Tompától egy kedves kis költeményt. A vers elhangzása után Szabó Zsuzsika nagyszalontai urileány énekelte igen kellemes hangján „Hozzána”-énekét. Ezt követte D. Kiss Lajos teológus felolvasása, melyben fejtegette azokat az okokat, amelyek a ma emberét vallástalaná teszik s feltárta az utat, melyet követni kell, hogy melyebb vallásos életet élhessen s megtarthassa két nagy ajándékát az Istennek: a hitét és a kulturáját. Az érdeklődéssel végighallgatott felolvasás után a helybeli dalárda énekelte el precízen egy vallásos dalt. Szőke Sándor I. éves teológus szavaltá azután Várdy Antal Judás című költeményét, melynek elhangzása után ismét Szabó Zsuzsika énekelte szöveget. Ének után Kuln György szavaltá el Reményik Sándor két igen szép s mélyen zántó költeményét: „Templom és iskola” és „Ha majd nem lesznek többé iskolák” címűeket, melyek könnyeket csaltak nem egy hallgató szemébe. Bödi Mihály a szeretet nélküli világról olvasott fel, feltárta, hogy igazi boldog élet, nyugalom, egy akol, egy pásztor csak akkor következhetik el a világra, ha a Krisztusi szeretet győzedelmeskedik. Szabó Zsuzsika szövege után Szacó Lajos teológus saját két versét szavaltá nagy sikerrel. Záróbeszédet s áldástkérő imát mondott P. Kiss Lajos II. éves teológus. A nagyon szép, lélekemelő ünnepély, mely a szívekben fogékony talajra talált, a „Te benned bízunk” énelnéklésével fejeződött be. (j. s.)

NAP és ESŐERNYŐK

legújabb kivitelben, a legolcsóbban

BLUM VILMOS

kizárólagos ernyő áruházában szerelhetők be a **Körös-marton**. Javítások és áthuzások legolcsóbban készülnek

ZSOLDOS

:: tanintézet ::

Budapest, VII. Dohány-u. 84.
Telefon szám József 124—47.

Magyarország legregibb, legismertebb előkészítő intézete. A legjobb sikerrel készíti elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire, vidéki iskolák is. Részletes tájékoztató és képzési anyagot feloldozásig

Csipkeendízlizést olcsón vállal Fischer Str. B. P. Hasdeu (Hármas-utca) 10.

Női pongyolák már 175
Nőikabátok . . . 1000
Női szövet ruhák . 450
legszebb Model áruház
kivitelben

UZLETHELYIS
Strada Avram Jancu (Kossuth-utca)
forgalmasabb helyén, más vállalat

ATADO.
Megkeresések »MERCUR« jeligéző
adóhivatalba kéretnek.

Schöberl-ágy
készen és megrendelésre kaphatók **350**
ART KARPITOSNA
Strada Cosbuc (Szalárdi-utca) 9. Rosenz
Minden szakmába vágó munkák le
árban és felelősség mellett készülnek

Legelőnyösebb
bevásárlási for
MEZEY

JANOS és
régli, jóhírnevű
fűszer és csemege keres
amely **át van helyezve**

Piața Unirii és Str. Alexandri volt Sz
tér és Teleky-utca sarkáról, ugyan
Teleky-utcai kaputól részbe.
Üzletünket berendezve friss és jó
dusán felszerelve

működésünket újból
megkezdtük

kérjük a n. é. közönség és t. vevő
gétáit, garantáljuk a legolcsóbb n

1 kg. kristály cukor 25 lei.

1 kg. kocka cukor

Tisztelettel

Mezey János és

Oradea-Mare.

Ruhákat legolcsóbban fest, t

gallérokat, kézelőket, legszebben **mos és**

Szabó László

Strada Take Ionescu (Körös-utca)

Flók: Bazárépület, Bulev. Reg. Fer

32 év óta a Maria Királyné
(Széchenyi)-szállodában levő

órás- és ékszerész üzlet

kényszerűségből ideiglenesen

Str. Iaguna (Napucinu

16. szám alá helyezte

A raktáron levő órákat, dísz tárgyakat m

szállított árban kiárusítom. Aranyat, ezü

lános tárgyakat, műfogat ismét magas árban

Óra és ékszerjavítást és új munkákat vállalo

kiszolgálásban. Tisztelettel:

Freund Benjámín órás és é

Vörösréz

pálinkafőző üstök

raktárról azonnal szállít, meg

rendelésre rövid idő alatt mas

siv anyagból készít

Eckstein Odor

réz műves, Oradea-Mare. Calea Victori

(Kolozsvári-u.) 33.

Ugyanott lekvár-, mosósótok

rendelésre azonnal készüme

Kedvező fizetési feltételek

IPAROSOK LAPJA

üzleti kereskedelmi és kamarai választások

A választások eltérően az eddigi választásoktól különösen érdeklődés nélkül fogadják. Az érdeklődés hiányát nem az okozza, hanem az iparosok vagy kereskedők saját érdekeikkel nem viseltetnének, hanem csak az a körülményesség, mellyel a városi Kamaránál több mint 23,000 iparos, kereskedő, gyáros, ügynök, stb. foglalkoznak, a szavazásra ki akar mozdtatni. A választások városi vagy falujából. Huszonhárom választó 3 megye területén lakik s a szavazás egy helyre és lajstromozott helyre el. A lajstromos szavazás is az, azaz az érdeklődés polgárság eddig tisztán és éppen ezért fél hozzáfogni s fél választani. A lajstromos szavazás megkísérli az egyes ipari kategóriák tisztázását, javítás nélküli cédulákkal szavazzanak, megkérdés nélkül még csak fel is tehető a szatmári, vagy mármarosai iparos kereskedő csoport minden észrevétel vagy panasz nélkül fogadja el a nagyváradai ipari összeállításított névjegyzékét. Képtelen csak fel is tételni, hogy 3 városi, kereskedői, gyárosai tudjanak megállapodást létesíteni, avagy, hogy az iparos csoportjai egyezkedjenek, tudni a vármegye többi városában levő, az alkalmas egyének feljölésére. Látható, hogy mi fogja így történni. A többi kinevezések lesznek a választások után nem az arra hivatott egyéni tehetőségnek érvényesülni, hanem a vak szeszesség egy kis nacionalista politika. A nagyvárad iparos és kereskedő társadalmától eltekintve mégis csak szervezőkellen, hogy az itteni feltett viszonyok megfelelő, a viszonyokat ismerő egyéneknek be a különféle kategóriákban. Nem rossz néven vehetők a vidék sem, sőt szerint a vidéknek magának is érdeke, hogy a kamarai tagjai mind Nagyváradon legyenek, kerüljenek ki, mert így és a többi-esetre betekintést nyerhetnek a ügyeibe s irányítására könnyebben kapnak a szatmári, mármarosai stb. választásokból volnának.

Ismeretes a kamarai képviselők külön-külön kategóriából lesznek összeállítva. Mint csoport, mint nagyipari csoport és mint helyi csoport. Ezen csoportoknak ismét kategóriáik lesznek. Így az ipari kategóriák fog esni 5 csoport, mely csoport min-4-4 tagot választ. Az igazság az volna, hogy 4-4 tag a Kereskedelmi és Ipari kategóriák helyiségeiből kerüljenek ki. Abszurditást azonban igen jellemző az, hogy a választáson Nagyvárad p. u. élési-csoportja egy mármarosai élmezési alkit nem ismer, tehetsége és képességei előtt ismeretlen és viszont. Az ipari kategóriák a következőképpen: 1. Elemezési ipar, mely választ 4 tagot, 2. Faipar, mely választ 4 tagot, 3. Bányászati ipar, és építkezésiipar, mely választ 4 tagot, 4. Különböző ipar, melyek a fenti kategóriák nem szerepelnek például szabók, cipőszállítási vállalatok, stb. 5. Kis ipar, tagot választ. Ezen kategóriába tartozandaz iparosok, tekintet nélkül arra, elemezési, fa vagy fémpart üznek, ha a városban alul dolgoznak, vagy ha addósz-15000 leit nem tesznek ki. Általános érthetlenségben egyedül megfogható az, hogy a nagyvárad Kereskedelmi kamarai vezetősége különös gondnal és szeretettel mindenkinek minden egyes szavazat megküldi igazoló jegyét, melyben felírva, hogy mely kategóriának mely tagja fog szavazni. Ebből a választások szeptember 20.

illetve, ha a tagok többsége meg nem jelenne, szeptember 27-én tartandó közgyűlésen fog megjelenni. A választások jelentőségét nagyban értékelni az, hogy átlag több mint 20 hivatalbóli tagja lesz a kamarának, kik mellé a kormány a saját maga kreaturáit is kinevezheti. Így tehát az egész választási és iparosok érdeklődési munkája kárba vész, mert nem a közkegyenlenség képét fogja a kamara határozata mutatói, hanem a hatalomét.

D. L.

Viharos gyűlés az erdélyi és bánáti fodrász Szövetségben. Az Erdélyi és Bánáti fodrász mesterek Szövetsége az elmúlt évben tartott rendes évi közgyűlésen kimondotta, hogy a rendes közgyűlést Nagyváradon tartja meg. Ugy Nagyvárad, mint az ország többi fodrász iparosai készült is az alapszabályokban előírt szeptember havi rendes évi közgyűlésre. A helyi szindikátus ünnepélyessé öhajította tenni ezen alkalmat és kérte a központi igazgatóságot több ízben átiratilag, hogy az erre vonatkozó javaslatait, illetve észrevételeit a helyi testülettel közölje.

Az igazgatóság azonban alapos okok miatt kerülni akarja a városi találkozást, érdemleges válasz helyett, rendkívüli közgyűlést hívott össze Marosvásárhelyre és tárgysorozatában felvette mindazon pontokat, melynek letárgyalása a rendes évi közgyűlés elé tartozik, hogy azoknak letárgyalása után a nagyváradai gyűlést feleslegessé tegye.

Az igazgatóságnak ezen nagyon is átlátszó manővere, valamint az a terrorizáló támadás, melyet Pecha Károly ügyvezető igazgató az egész éven át a Szövetség legjobbjai ellen intézett, általános elégedetlenséget szült és az augusztus hó 17 és 18-án tartott rendkívüli közgyűlésen Kolozsvár, Brassó, Szatmár, Nagybanja és Nagyvárad kiküldöttjei oly heves támadást intéztek a központi vezetőség ellen, amilyenre még példa nem volt. Megállapították, hogy a rendkívüli közgyűlés összehívásának megindoklása minden alapot nélkülöz, szándékosan és rosszhiszeműen félrevezették a szövetség tagjait, sőt a Törvényszékét is. Továbbá tiltakoztak az oda nem tartozó ügyek tárgyalása és az ügyvezető igazgató terrorizmus, fellépése ellen, és a teremből kivonultak. A történetekről a kivonulóküldöttek jegyzőkönyvet vettek fel, melynek alapján felhatalmazták Kőnig Károly marosvásárhelyi fodrászmestert, hogy a rendkívüli közgyűlésen hozott határozatok ellen jelentse be felelősségüket a törvényszékhez és kérje, hogy utasítsák arra a vezetőséget, hogy az elmúlt évi közgyűlés határozata folytán az évi rendes közgyűlést Nagyváradon tartassák meg. A helyi szindikátus Menning Sándor ügyv. elnök és Weisz Vilmos jegyző képviselték, kik a jövő héten tartandó gyűlésen fognak kiküldetésükről beszámolni.

Nagyvárad iparosok temetkezési egyesülete. Ertesítjük tagjainkat, hogy a belépést igazoló tagsági könyvecskek elkészültek, és azokat pénzbe-szedőnk kikézbesszi, amikor is már esedékes tagjajárulékokat is beszedi.

Mint hogy a könyvecskek kikézbesszítése esetről-esetre, a felvétel sorrendjében történik, felkérjük tagjainkat, hogy kézbesszőnk érkezését türellemmel bevárni sziveskedjenek.

Egyszersmind közöljük, hogy alapszabályunk 7. §-a értelmében egyesületünkbe a tagok továbbfelvétele most már csakis orvosivizsgálat alapján történik, 21 évtől kezdődőleg 40 év közötti korig. Egyesületünk az orvosi vizsgálat megejtésére a Körös jobb partján eső területen dr. Roszkopi Béla (lakik: Bul. Reg. Ferdinand 2.) a Körös bal partj területen pedig dr. Weinstock Armin (lakik: Piaja Mihai Vi-teazul 7.) urakat kérte fel.

Mindazok, akik egyesületünkbe belépni akarnak, az orvosi bizonyítvány bemutatása mellett kérhetik felvételüket az igazgatóságtól. Az Elnökség.

Rimanóczy

Műbútor és Parkettgyár R.-T. Str. Clujului 117. TELEFON 2-79 sz.

Irodabútorok, műbútorok I. és II. oszt. parketták. Fenyő és tölgy fűrészarúk. Bérvágás gáttáron. Mindennemű ládát, összeszegezt és szétszedett részekben megrendelésre azonnal szállítunk.

NAGY SZÁRAZ, FÖLDSZINTES

GYÁRHÉLYISÉGET KERES PELIKÁN MILL BORITÉNGYÁR

STRADA CASAPIEI (MÉSZÁROS-UTCA)

Géphimzést, tamburirozást

elsőrendű bécsi munkaerővel jutányosan vállalunk.

HORVÁTNÉ ÉS FENYVESNÉ

kézimunkaüzlet, Str. Teatrului (Színház-u.) 4.

Abiák- és tüköruveget, készít és elad

FRENCZEL

Strada Vlahuța (Szent János-u.) 44. sz.

Eladó ház

A Str. Brațianu (Szaniszló-utca) 51. számú ház azonnal birtokbavehető 4 szobás lakással, konyhakerttel eladó. A közelebbi feltételek dr. Imrik Gusztáv ügyvédnél Gen. Berthelot (Sal Ferenc)-utca 17. tudhatók meg. — Közvetítők kizárva.

PAPINI: Krisztus története 360 Lei.

Első nemzetközi vásár Szalonikiben, 1925 okt. 18-31.

Vásár a Balkán legnagyobb kereskedelmi központjában, amelyet a Balkán országai, Görögországból, Romániából, Jugoszláviából, Bulgáriából, Albániából, Törökországból ezer és ezer kereskedő látogat. — Felvilágosítókat ad Románia bármely görög konzulátusa vagy tiszteletbeli képviselője: **JEAN SAVORIS.** Bucuresti, Strada Gabroveni 26. — Telefon 26-41.

Alapítvány 1906

Lelkiismeretes szolid kiszolgálás

Megérkeztek az összes őszi újdonságok

KLEIN ÖDÖN céghez, Viteazul (Nagypiac)-tér 14. Harmati fűszeressel szemben.

Gyönyörű választék férfi és női kabát kelmekben, Schröl, Liliom Herm. Pollák vásznak, paplan, ágymadrac, harisnyák és rövidárúk. **Női kabát már 1000 leitől**

Alapítvány 1906

Lelkiismeretes szolid kiszolgálás

Hamid Thauer-féle

Igmándi keserűvíz

jó étvágyat, kellemes közérzést és munkakedvet biztosít!!!

IGMANDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel!!

A betörők klubja

Írta HENRY A. HERRING

I. kötet

7

Angol eredetűből fordítva
Jogositott magyar kiadás

"Természetesen" válaszolt Kassala. "Az én mélységesen tisztelt pátriárkám már régen sejtette, hogy a bárka maradványai az örök jégben feltalálhatók lehetnek s ezért a prágai Papineau professzorhoz fordult, ki éppen a Jeleken utazott. Több havi kutatás után végre felfedezett a tanár egy óriás jégtömböt, melynek körvonalai némi hasonlóságot mutattak kutatásainak tárgyához. A jéget eltávolított az egyetlen mód a robbantás volt és Papineau professzor dinamitot használt. Egy sajnos elnézés folytán azonban tulok dinamitot helyeztek el és az óriás jégtömb atomokra szakadt. A maradványokba azonban benyomva megtalálták egy özönvízelőtti hajónak alkatrészeit és úgy a pátriárka, mint a tanár a bárkának tartják ezt, melyet Noé ácsolt magának. Csak egy mindent elnyelő vízőzón hozhatta ezt fel az Ararat csúcsára. A sajnálatos dinamittévedés nélkül a bárka építménye nagyobb méreteken felismerhető lett volna. Ezt borzalmas szerencsétlenségnek tartom, amit csak a Parthenonnak a velenceiek által való lerombolásával tudok összehasonlítani. Papineau professzor 14 napig fekvő ágyban súlyos lelkifurdalásai miatt. Az ideai prágai orientális kongresszuson előadást is fog tartani az esetről. Talán indiszkrét is voltam, mivel az újság, mint látom, még nem hatolt el az Önök országáig s a professzor talán első akart lenni, aki hírt ad felőle. Pátriárkánknak talán bosszúságot és fájdalomt okozna, ha megtudná, hogy elmondtam Önöknek a dolgot. Kérem tehát az egészet titokban tartani, míg Papineau tanár prágai előadásáról hallanak."

Az érsek s a káplán beleegyezőleg bölintottak, szavuk úgy látszik, elakadt a csodálkozástól. Mely lélekzetvétel után előkeresték noteszkönyveiket és néhány megjegyzést írtak bele.

A társalgás azután papi viseletekre és hasonlókra irányult.

— Ugy hallom, — mondta Mr. Kassala, — hogy Eminenciád az egyetlen biboros, akinek pásztorbotja van. Igaz ez?

— Nem. Eppen megfordítva van. Én vagyok az egyetlen, akinek nincs. A yorki érsekkel van szerencsém egy pásztorbot méltóságán osztozni. Az érseki szék öreg pásztorbotja most a domban van. Használatra már túl öreg s ezért a grófság hölgyei tavaly egy újat ajándékoztak nekem. Ha örömet szerzek vele, szívesen megmutatom. Volna szíves Mr. Jones a pásztorbotot a könyvtárból kihozni?

Öt perccel később a káplán egy hosszú szekrénykével tért vissza. Ünnepléses felnyitást után Mr. Kassala abban az örömben részesült, hogy színről-színre láthatta a pásztorbotot, melyet a grófság hölgyei ajándékoztak az érseknek. Ebbenfőleg és aranyból volt, sok drágakövel díszítve. Művészi munka volt, amely az ázsiai dicsőítő felkiáltásaira nagyon rászolgált.

— Ha Eminenciád megengedné — mondta — szeretnék egy akvarellskizzet csinálni róla, hogy megmutathassam pátriárkánknak, akit eféle dolgok rendkívül érdekelnek. Neki magának is van egy fejedelmi pásztorbotja. Szabad?

— Hát persze! Magától értetődik! — válaszolt az érsek.

— Nagyon köszönöm. Holnap, a reggeli előtt megcsinálom, koránkelő vagyok. Itt a szobában megtalálom a botot ugyebár?

Az érsek bölintott, de Mr. Percy közbeszólt:

— Megengedi Eminenciád, hogy az éjjelre magam vegyem őrizetbe. Ilyen értékes holmit nem szabad heverni hagyni. Egy betörés lehetősége mindig megvan s éppen hallom, hogy jelenleg is garázdálkodik egy banda a környéken. Az érsek jószágosan mosolygott.

— Nem hiszem, hogy ezt a lehetőséget szem előtt kellene tartanunk, — mondta. — Azonban, ahogy akarja. Ne mennék most egy kicsit a hölgyekhez?

Mr. Kassala a társalgóban nem volt oly mulattató, mint az ebédőben s gondolataival mint-ha másutt kalandozott volna. Tizenegy óraker mindnyájan visszavonultak és Mr. Percy óvatosan magával vitte a pásztorbotot szobájába.

Mr. Arthur Jones, az érsek káplánja mindig

keveset aludt, de ezen az éjszakán a Kassala igazító elbeszélése különösen soká ébren tartotta. Gondolatai a szerencsétlen Papineau professornál kalandoztak. Eppen azon gondolkodott, hogy nem volna-e helyes a tanárt egy részvétellel levéllel megvigasztalni, mikor figyelme hirtelen egy halk neszt keltette fel, mely szobája előtt hangzott. Kiugrott ágyából és lassan kinyitotta az ajtót. Valaki óvatossan kuszott a korridoron előre. Látta, amint a jelenség egy ablak előtt elshant és a holdfény megvilágította — Mr. Kassalát! Mr. Jones rendkívül meglepetve követte őt. Amint az ázsiai a nagy lépcsőt elérte, oly hirtelen állott meg, hogy Mr. Jones majdnem nekifutott. Kassala néhány percig határozatlanul állott, aztán egy ajtóhoz lépett és halkán kinyitotta azt. Mr. Jones a megdöbbenéstől gyökeret vert lábakkal állott: az érsek hálósobájának ajtaja volt. Mi keresni valója volt ott Mr. Kassalának? Elhatározta, hogy szeretett főnökét megmenti, Mr. Jones követte. Amint a szobába lépett, az érsek halkán felkiáltott. Mr. Jones önkéntelenül megfordult és összeütközött Kassalával. Az érsek kiugrott ágyából és felsavarta a villanyt.

— Mr. Kassala! — kiáltotta. — És Mr. Jones! Szabad kérdezniem, hogy mit jelent mindez?

— Ezerszer bocsánatot kérek Eminenciád-tól, — mondta az ázsiai — eltévesztettem az ajtót, Mr. Percyhez akartam menni.

Ugyanebben a pillanatban megnyílt az ajtó és Mr. Percy jelent meg.

— Mi történt? — kérdezte.

— Azt én is szeretném tudni, — mondta a prelátus. — Mr. Kassala azt mondja, őnt keresi.

— Ugy? És miért?

— Azt... hm... igen, csak azt akartam öntől megkérdezni, hogy nincs-e egy teveszörccsetje? — mondta Mr. Kassala.

— Ecsetem? Nincs. — válaszolta Mr. Percy.

— És mi kell önnek, Mr. Jones? — kérdezte az érsek szigorúan.

— Semmi, semmi, — dadogta a szerencsétlen Jones, — én csak Mr. Kassalát követtem.

— Akkor talán kövesse most őt az ágyáig — jegyezte meg az érsek szárazon. — Holnap reggel kielégítőbb magyarázatra számítok.

E szavakkal az érsek, nem éppen méltóságteljes helyzetét érezvén, bezárta az ajtót. Mr. Percy követte példáját, mialatt Mr. Kassala és a remegő Jones a küszöb előtt állottak.

(Folyt. köv.)

A szépség forrása

AGI szappan.
crém
poudre

Számos elismert levél bizonyítja e készítmények csodás hatását. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában és a megyei főraktárban.

Farkas István „Apoló” drogeria.

Festékek lakkok, vegyi termékek, háztartási cikkek, nürnbergi ecsetek legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása:

Schönzweig's Beer
nagyáruháza, Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 13.
Amerikai és görög szivacsok közvetlen behozatala.
Antlin-esték gyári lerakata. — Huha-esték különlegesség

ÚJ KALAPSZALON EREDETI MODELLEK

KEPES ERZSI ÉS KORNFELD BLANKA

Strada Vlahuia (Szt. János-utca) 2. szám.

Legújabb divatu formák, valamint színes bársony kalapok állandó raktára. — Alakítások versenyen kívüli árban készülnek.

Gyári perzsa

tájuak sikerült vétel folytán jutányos árban

STERNBERG, régiségkereskedő, Reg. Ferdinand

NYILTTÉR

Ismert minőségű őszi-téli szőnyeg-
lönlegességeim megérkeztek. —
donságaim kizárólagos tulajdonon
pezik.

lfj. Erdős Albert, uri

Lámpák, lámpások, lámpaüvegek.
Demjont, lámpahelet, táblaüvegek.
Porcellán edényt, fűzőedényeket
nagyon olcsón szállítunk. Eladás nagyban kic

Fraji KOMLÓS Testvérek

Gyári raktár — Nagykereskedés, Strada
Jorga (Zöldia-utca) 13. — Telefon 3-42

Bródy: Rembrandt fejek 15

ESŐERNYŐ legolcsóbb a
Rosen
Testvérek

Jorga (Zöldia-ut) 8. — Behúzás, javítás gyors

A
DERBY

cipőgyár

és az általa alapított

PRIMUS HÁZICIPŐGY

cipő készít-
ménycinek

kiállítás

a Chişinau-i árumint

vásáron

1925. aug. 15-től

szept. 30-ig látható

Anya és gyermeke HÖFER szappant használ

UJDONSÁGOK

Bzarestbe, Budapestre, Wienbe, Prá-
Licsébe, Clujra, Párisba stb. kedvez-
tázásra jogosító igazolványok kap-
legedüs Menetjegyirodában (Zárda-

vsánap nyitva van a Hálókocsitár-
netjegyirodája (Hegedüs Hírlap-
entézheti útlevelet, vasuti jegyet
utót rendelhet. Telefon 458. sz.

rafiannu miniszterelnök átutazott
adon. Bratiannu Jonel miniszter-
most kezdi meg Karlsbadi tartó-
áttegnap éjszaka keresztül utazott
adon. Regman Miklós dr. prefek-
hajnalban a csehszlovák határállo-
almiba utazott, ahol a miniszterel-
alta a prefektust.

Trivás az egyesületekhez. Az Inspector
de Politie si Siguranta Cluj,
25. augusztus 1-én kelt rendele-
telhivom az összes társadalmi, vallási,
gazdasági és sportegyesületeket, meg-
rium által jóváhagyott alapszabályai-
telők névsorával együtt folyó évi szept-
5-ig a helybeli Sigurancabíróval 5. sz.
m minden munkanap délelőtt 9—11-ig
erhe alatt írásban terjeszk be. Sub-
General de Siguranta: Aurél Gussi.

Ovosi hír. Sándor János a tüdőbe-
szakorvosa, belgyógyász szabad-
zaérkezett és rendeléseit meg-
tr. Avram Jancu (Kossuth-utca) 13.
alota). Röntgen laboratórium, ké-
elés.

Levesi Béla belgyógyász, a vér-
ek szakorvosa szabadságáról haza-
és ismét rendel Piata Unirii (Szent
tr) 16. sz. alatt, délelőtt 11—1-ig,
—5-ig.

hármilyen textilárut, női vagy férfi
telikabátszövetet, fehérneműt, sely-
tonyt, szőnyeget, stb. igen előny-
csón akar vásárolni, az keresse fel
al a HELLAS RT. részletáruházát
u. 14.), ahol mindent 20 heti, vagy
szletfizetésre készpénzárak mellett
meg.

és fésűárak eddig nem létezett árakkban
ENGEL LAJOSNÁL
bas-passage. volt Enyveshat helyén

Patzkó-zeneiskolába a beiratások
ldtek Uri-utca 15. sz.
tegyzés. Dr. Barna László orvos elje-
lth Elzát Artándrol.
n Gizi és Rosenthal Andor je-
Minden külön értesítés helyett.)

Miváló képzettségű Imrik zenetanár-
ájában, — hol meggyőződésünk,
növendékek úgy precizitásban, mint
adásban a legmagasabb kimivvelést
— a beiratások szept. 1-én, délután
7-ig tartatnak. Az előadás kezdete
er 7-én.

mondott a cionisták elnöke? Bécsből
Radornak: A bécsi cionista kongressz-
ke, Weissmann lemondott. A hír
erősítésre szorul, mert a legutóbbi ülés
al a kongresszus bizalmat szavazott.
publicarime! Se aduce la cunostinta
ca targui de tara de teoamna se va
7 si 8 Septembrie a. c. Artistia
lui. — Hirdetmény! A közönség tu-
a adatik, hogy az őszi nagyvásár
ber hó 7-én és 8-án lesz megtartva.
ia orasului.

Pálinka ma este pontosan 12 óra
a színházban.

* Bleyerné Garzó Adél zeneiskolájában
Bul. Regele Ferdinand 12., III/20., a beiratá-
sok úgy az ének-, mint a zongora-tanszakra
augusztus 26-tól szeptember 5-ig eszközöl-
tetnek.

* Ne adjon ki ezeket egyszerre, amikor
minden ruházati textilárut, kelengyefélét,
szőnyeget stb. a legolcsóbb készpénzárak
mellett 20 heti, vagy 5 havi részletfizetésre
vásárolhat meg a HELLAS RT. részletáru-
házában (Kossuth-u. 14.) Telefon 960. sz.

* Halálozások. Secui Vasilné, a görög ke-
leti egyház kántorának neje 57 éves korában el-
hunyt. Temetése ma délután 2 órakor megy
vége Cantemir (Beothy Ödön)-utcai gysz-
háztól.

Teleky Teréz 45 éves korában elhunyt.
Temetése ma délután 6 órakor megy vége a
közökház halottas házából.

* A Fischer zeneiskolában a beiratások
szeptember 2-től 6-ig bezárólag tartatnak,
naponta délelőtt 10—12-ig. A felvételi és pót-
vizsga szeptember 4-én délután 4 órakor; az
általános beosztás pedig szeptember 7-én,
délelőtt 10 órakor lesz Cosbuc (Szalárdi)-u.
21. sz. alatt.

ZAZA, ZAZA, ZAZA.
ZAZA, ZAZA, ZAZA.
ZAZA, ZAZA, ZAZA.

* Magántisztviselő! Kereskedelmi alkal-
mazottak! A folyó hó 25-ére hirdetett taggyűlés
szeptember hó 1-re lett elhalasztva, mely az új
Munkásokban lesz megtartva. Minden tiszt-
viselő és kereskedelmi alkalmazott megjelené-
sére számít a vezetőség.

* N. Ambrózy Irén zeneiskolájában a be-
iratások szeptember 1-én kezdődnek. Mosoiu
tábornok-u. (Mezei Mihály-u.) 16. szám.

* Oriási választékbán érkeztek eredeti
angol női és férfi divat- és telikabátszövetek
a HELLAS RT. részletáruházba (Kossuth-u.
14.), ahol minden ruházati cikket és textilár-
út 20 heti, vagy 5 havi részletfizetésre a
legolcsóbb készpénzárak mellett lehet meg-
vásárolni.

ZAZA, ZAZA, ZAZA.
ZAZA, ZAZA, ZAZA.
ZAZA, ZAZA, ZAZA.

* Laposy zeneiskola Bethlen-u. 20. Heg-
edü, zongora és zeneelméleti tanszakkal.
Felvesz fiu- és leánytanulókat, kezdő-
ket, haladókat. Akadémiai előkészítés. Fel-
nőttek részére külön tanfolyam. Az előadá-
sok kezdete szeptember 7.

* Házasság. Gleichmann Böske és
Schwartz Jenő ma, délután 3 órakor
tartják esküvőjüket a Str. Vasile Conta (Ha-
lász-utca) 33. sz. a. (Minden külön értesítés
helyett.)

* Nagyon sok felesleges gondtól szaba-
dul meg az, aki nem csinál sokféle adósságot,
hanem egy helyen vásárol meg mindenféle
ruházati és kelengye szükségletet. Forduljon
mindenképp bizalommal HELLAS RT.-céhez
Kossuth-u. 14., telefon 960., ahol családjának
mindennemű ruházati szükségletét, szövetek-
et, selymeket, szőnyeget, stb. a legol-
csóbb napi árak mellett 20 heti, vagy 5 havi
részletfizetésre vásárolhat meg.

Sok pénzt takarít meg, ha szükségleteit a Hajnal
és Rózsa cégnél szerzi be. Szövet, vászon, paplan

* Orbán Sándor testnevelő iskolájában a
téli szezon szeptember hó 7-én megkezdő-
dik. Fölvételnek: kisgyermek (fiúk és leá-
nyok), középiskolai tanulók, felnőtt leányok,
asszonyok és urak. Beiratkozni lehet na-
ponta délelőtt 9—1-ig és délután 4—8-ig Str.
Rimanóczy-u. 13.

* Sirkóavatás. Néhaj Kertész József sírem-
lékének felavatása ma délelőtt 11 órakor lesz,
a velencei temetőben, melyet rokonainknak és
ismerőseinknek ezuton hozunk tudomására.

* Mandel Ilonka zeneiskolájában a be-
iratások szeptember 1-től kezdődnek Nagy-
piac-tér 7. (Zöldia-utca sarok).

ZAZA, ZAZA, ZAZA.
ZAZA, ZAZA, ZAZA.
ZAZA, ZAZA, ZAZA.

Zongorák részletfizetésre kaphatók
STERNBERGNÉL, Bulev. Regele Ferdinand 14

* Egy neves pedagógus halála. Ébe,
Béla úrvárosi r. kath. tanító, ipariszkolai szak-
rajztanár, hosszas szenvedés után, elhunyt
Eber Béla a legkiválóbb pedagógusok egyik-
volt, egész életét az iskolának, a tanügynél
szentelte, vakációit rendszeresen valamelyik szak-
iskolában töltötte, hogy különben is gazdag
ismereteit mélyítse s iskolájában hasznosítsa.
A teljesített munka végtére is megőrelte
idejét s alig 43 éves korában tér a sirba.
Korai halála nagy veszteség a kath. tanügynél
és az iparoktatásra, melynek lelkes harcosi
volt, míg csak betegsége ágyhoz nem kötötte.
Temetése ma, vasárnap délután 2 órakor lesz
a Take Jonescu (Körös)-utca 6. számú gyász-
házból.

* Kik tagjai hivatalból a mezőgazdaság
kamarának. A törvénysek elnöke összeállított
ta a kimutatást, hogy kik a tagjai a mezőgazda-
sági kamarának hivatalból. Dr. Regman Miklós
prefektus, Tempelán Dezső alispán, Bogdan Pá-
gárd. tanácsos, Bucico Coriolan polgármester
Hasas Sándor megyei főállatorvos, Teodorescu
G. Miklós inspektor scolar, Vasilescu Jon pénz-
ügyi adminisztrátor.

Selyem száll ujdonságok Darvasnál.

* Mit főzzünk? Nem kell törjük fejünket,
mert megjelent a legegyszerűbb konyhának és
legfinomabb ízlesnek is megfelelő, a mai viszo-
nyok praktikus beosztásának szem előtt tartá-
sával Komsa Anna gyakorlatban többször
sen kipróbált és jól bevált szakácskönyve, mely
egy háztartásban sem hiányozhat. Kapható
Központi Újság- és Jegyirodában.

* Bolgar fakereskedő telefonja 859. sz.

* Bársony modellek érkeztek, átalakítá-
sokat legolcsóbban vállal „Elida” Szt. János
utca 6. szám.

**Nagymennyiségű tinom szine:
férfiingek majdnem félárban kerül-
nek eladásra Weisz és Kardo,
Központi áruházában, Bul. Reg.
Ferdinand sarok Moskovits-palota**

* Legszebb és legfinomabb kivitelben női és
férfi borkabátok megrendelhetők. „Chic” bő-
ruhaszalon Bul. Reg. Rerd. 20. Ezelőtt Cales
Victoria 1.

PERZSASZŐNYEGEK részletfizetésre is kap-
hatók STERNBERG-nél Bul. Reg. Ferdinand 14

* Fényképészeti műtermem megnyílt Re-
gele Ferdinand (Rákóczi) ut, Bazárepület (volt
Molnár műtermem összes helyiségeiben.) Kertész
fényképész.

Gyermekek harisnyák Darvasnál legolcsóbban.

* Legjobb telefonkészüléki villanykörte és
manómeter raktáromról. Telefon és villanyszere-
lest, minden tépári és esztérga-munkát, javítá-
sokat igen szolid áron vállal Rajz elektro-
mechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

**Férfi harisnyák Darvasnál
megtekintendők**

OTH CSIPKEÁRUHÁZ FELSZLIK, AZ ÖSSZES ÁRUK NAGYON OLCSÓN ELADATNAK

őrt és pénzt

takarít meg, ha nem főz be paradicsomot, hanem helyette

M. M.

paradicsom-konzervet

vásárol. — Minden csemege- és fűszerüzletben kapható lesz.

Kérjen ajánlatot az

Konzervgyártól, Timişoara

Lloyd 3947

scim: EMEM

Telefon: 20—32

Uj

OSRAM

lámpák

Uj világítódrot

Javitott fényhatás

Tetszetős cseppalak

kemencében **egyetlen** zománcozást
blok javítást olcsón eszközök
uj és használt varrógép és
kerékpár raktár és szakszerű
javító műhely, Oradea-Mare,
Chail Viteazul (Nagy piac-tér) 5. szám alatt.

zhulladék

és reztorgács keresetetik
nagy mennyiségben
Ajánlatok quantum és ármegjelöléssel.

„LUMINA“

oman csillár- és fémruugvar r.-t.
ara, Strada Joffre 9. szám alá intézendők

ÓZEKE

kettős rendszer, Wenszky gyártmány
8 éves, teljesen felszerelve

hner József

r, Bégajobbsor 79.

Telefon: 21-02.

Hirdetés.

A Crişul Negru (feketeagyörösi) gör. kel. templom építésére 1925 évi szeptember 12-re d. e. 11 órakor árlejtést hirdetünk.

Munkálatok értéke a költségvetés szerint 1.290.000 egymilliókettőszázkilencven ezer lei. Felhívjuk ajánlattevőket a fenti napig ajánlataikat zárt borítékban és 5% kizsositékot a helybeli lelkészi hivatalnál való beadására.

A terv és költségvetés a Lelkészi hivatalnál tanulmányozhatók és megtekinthető az építési anyag, amellyel rendelkezünk. Utazási és napidíjakat ajánlattevők nem követelhetnek.

Az egyházi bizottság jogosított az építkezést, esetleg előnyösebb ajánlat mellőzésével annak kiadni, akiben nagyobb bizodalma van. A szerződés megkötése alkalmával, mint biztosítékot, vállalkozó 10%-ra egészíti ki.

Grişul Negru, 1925 aug. 26.

Az egyházi bizottság.

Árverési hirdetmény

Ügyfeleink megbízásából tudomásra hozzuk, hogy f. é. szeptember 1-én d. u. 6 órakor a Dorotheum helyiségeiben (Str. Ep. Ciorogariu Uri-u. 14. prem gimnázium) fizetésben késedelmes adós terhére dr. Hărăguş István közjegyző ur közbenjöttével közjegyzői árverésen fognak eladni a következő kézizálogként leköltött tárgyak: 1) négy drb. perzsaszőnyeg 45.000 lei, 2) öt drb. keleti, egy drb. hazai perzsaszőnyeg, kettő drb. ezüst kancsó 60.000 lei, 3) egy drb. briliánsgyűrű, egy pár smaragd fülbevaló, egy drb. duplafedeltű aranyóra, hat személyes kínai ezüst teáskészlet 54.000 lei, 4) egy pár fülbevaló, egy drb. ezüst „Volo” óra, egy drb. női

aranyóra, egy bros 10.0 00 lei, 5) egy drb. duplafedeltű aranyóra, egy drb. „Anker” aranyóra, egy pár fülbevaló, egy ezüst tál és egy darab ausztráliai nyacs-kaboa 25.000 lei, 6) drb. diófa antil. garderober szekrény, kettő 1 drb. cseresznyefa vitrin, egy Erdősi kép, egy antik iniarziás íróasztal 100.000 lei kikiáltási árban, de kikiáltási áron alul is a legtöbbet ígérőnek.

Vevőt terhelik az eljárás költségek és vételi illeték. A megvett tárgyak 24 órán belül elszállítandók. Eladók az áru minőségért semminemű szavatosságot nem vállalnak. Az eladandó tárgyak megtekinthetők az árverés napján a Dorotheum helyiségeiben.

Oradea-Mare, 1925 augusztus 28.

dr. Borbély Lajos ügyvéd

dr. Schweiger László ügyvéd.

Dr Farkas és Dr Bárdos

áru és ingatlanforgalmi irodája szeptember 1-én nyílik meg Str. Nic. Zsiga (Lu-kács György-utca) 7. szám alatt. — Megbízásokat vétel és eladásra már most elfogad.

* Autójárat Biharpüspökibe, előjegyzés a Hegedűs Hirlapirodában. Személyenként 100 lei.
* Utazása előtt okvetlen jöjjen be a Hegedűs Hirlapirodába.

nyozszenyurekban, drogeriákban és illatszertárakban MÉRJÜNK

DERUSSEL PARIS

féle

FOG PASZTÁT

FŐRÁKTÁR: LONY LEBOVITZ

ORADEA-MARE GOGA-29

ÉRTESITES

Uri szabóságomat egy a mai kornak megfelelő RUHATISZTÍTÓ és JAVÍTÓVAL kibővítettem, ahol is bármilyen elhanyagolt ruhák felelősség mellett OLCSON és SZAKSZERŰEN KITISZTITVA, JAVITVA és azután pontosan házhöz szállítva lesznek

Biró László

uri-szabó ruhatisztító osztálya
Str. Ciorogariu (v. Uri-utca) 24.

FELVEVO ÜZLETEK

Strada Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 17. szám Mandel, Unirii (Szent László)-tér 5. trafik.

Bőrszék gyáramban

különféle finom butorok minden árban kaphatók

Steiner butorgyáros

Oradea-Mare, Strada Avram Iancu (volt Kossuth Lajos-utca) 1. szám

Bekemínőségű, préselt székek, ennek javítása, festése. Bőrrrel való bevonása. Angol garnitúra festését külföldi szakember végzi.

A kolozsvári Czell sörfőzde világos „URSUS” söre a közönség legkedveltebb itala. Össze nem tévesztendő más gyártmányu „CZELL” elnevezésű sörökkel, mert csak az

„URSUS”

elnevezésű sör az eredeti és közkedvelt,

Kolozsvári-Monostori sör!

Regele Ferdinand